

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIV
БРОЈ
1116
18. V 1973.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ

Ripley

Веровати или не!

МЛАДИКИ

ИЗ БУРГРАФЕНАМТА,
У ИТАЛИЈАНСКОМ
ТИРОЛУ,
СВОЈУ НАМЕРУ
ДА СЕ ОДРЕКНУ
МОМАЧКОГ ЖИВОТА
И ДА ТРАЖЕ
НЕВЕСТУ,
"ОБЈАВЉУЈУ"
НА ТАЈ НАЧИН
ШТО НА ШЕШИР
СТАВЕ НЕКОЛИКО
НИЗОВА
ЦРВЕНОГ
ШИРИТА.

НАЈСТАРИЈЕ ОРУЂЕ

КАМЕН ИСКОПАН У БЛИЗИНИ АБЕВИЛА,
У ФРАНЦУСКОЈ,
БИО ЈЕ ИЗГЛАЧАН И УОБЛИЧЕН ТАКО ДА
ОДГОВАРА ШАЦИ, ПРЕ ВИШЕ ОД
300.000 ГОДИНА.

ТУНЕЛ У ПОСИЛИПУ

У БЛИЗИНИ
НАПУЛА
(ИТАЛИЈА)
ВИСОК 25,
ШИРОК 7 А
ДУГАЧАК 800
МЕТАРА,
ОСВЕЉЕН ЈЕ ЦЕО
ДНЕВНОМ
СВЕТЛОШЌУ
САМО ЈЕДНОМ
ГОДИШЊЕ —
1. НОВЕМБРА
И ТО
ПРИ
ЗАЛАСКУ
СУЊА.

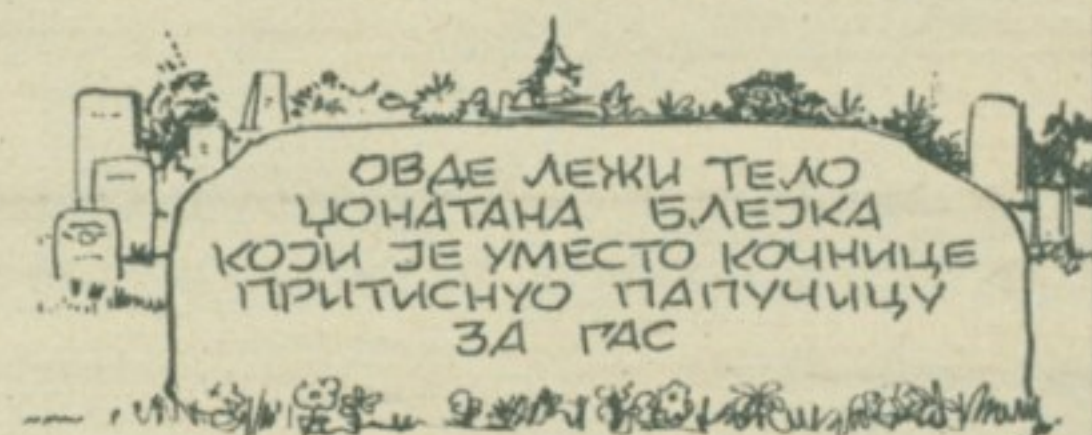
КОЊ ОТКРИО УБИЦУ

ЖАН. ПОЛТРО,
ХУГЕНОТ КОЈИ ЈЕ УБИО
ВОЈВОДУ ОД ГИЗА,
ВОЂУ РОЈАЛИСТА ЗА ВРЕМЕ
ВЕРСКИХ РАТОВА У ФРАНЦУСКОЈ,
ПОБЕГАО ЈЕ НА КОЊУ
КУПЛЕНОМ ОД НЕКОГ
КОЊОКРАДИЦЕ.
ИАКО ЈЕ
ЈАХАО ЦЕЛУ НОЋ,
ПОЛТРО СЕ УЈУТРУ
ОПЕТ НАШАО
НА МЕСТУ ЗЛОЧИНА
ЈЕР ЈЕ КОЊ
БИО УКРАДЕН ИЗ
ВОЈВОДИНЕ ШТАЛЕ
У КОЈУ СЕ САМ
ВРАТИО ДОНОСЕКИ
И ЈАХАЧА.
ПОЛТРО ЈЕ УХАПШЕН
И ПОГУБЉЕН.
(19. ФЕБРУАР 1563)

ШПИЦ

ГРАДИК У АУСТРИЈИ
ПОДИГНУТ ЈЕ
ОКО БРДА ЧИЈЕ ИМЕ У
ПРЕВОДУ ГЛАСИ
"БРЕГ ОД ХИЉАДУ ЧАБРИЦА"
ЈЕР СЕ ИЗ
ВИНОГРАДА
ЗАСАЂЕНИХ НА
ЊЕГОВИМ ПАДИНАМА
ДОБИЈЕ ОКО
1000 ЧАБРИЦА
ВИНА.

ЕПИТАФ

НА ЈЕДНОМ
ГРОБУ У
ЈУНИОНТАУНУ. (САД)

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● мишићи птичјег крила у поређењу са мишићима човекове руке јачи су двадесет пута.

● највећи биоскоп на отвореном простору налази се у Берлину у британском сектору. То је бивши олимпијски стадион сада претворен у гледалиште са 22.000 места.

● најдужа оперска арија је она у којој се пева сцена жртвовања Брунхилде у Вагнеровој опери „Сумрак богова“. Извођење ове арије траје 17 минута.

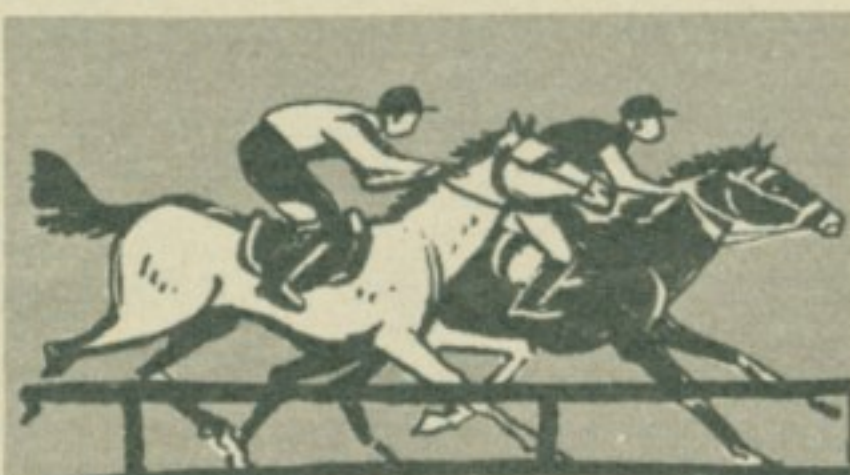
● зоолошки врт у Келну у СР Немачкој једини на свету има младунче саки мајмуна. Његови родитељи белоглави мајмуни једини су пар мајмуна ове врсте који је у заробљеништву добио принову. Постојбина саки мајмуна је јужноамеричка прашума,

област Амазона у којој се они хране искључиво лишћем. То је један од разлога што се ови мајмуни тешко одгајају у зоовертовима. У келнском врту их хране лишћем руже, врбе, брезе и тополе. Да би имали и преко зиме

храну чувари преко лета замрзавају велике количине овог лишћа на температури од минус 18 степени.

● прве коњске трке у Београду одржане су 1881. године на Бањичком пољу. Пријавило се 33, а учествовала су 22 јахача. Награде су износиле укупно 510 царских дуката, а одржано је шест трка. Стаза је била дугачка 2500 метара.

● дрво које најбрже расте је индијски казуарин. За десет година казуарин достигне висину од 30 метара.

● помрачења Сунца увек почињу са западне стране Сунца, а сва помрачења Месеца са источне стране

● челично перо пронађено је 1830. До тада се углавном писало гушчијим пером.

● пчела може да повуче терет тридесет пута већи од своје тежине.

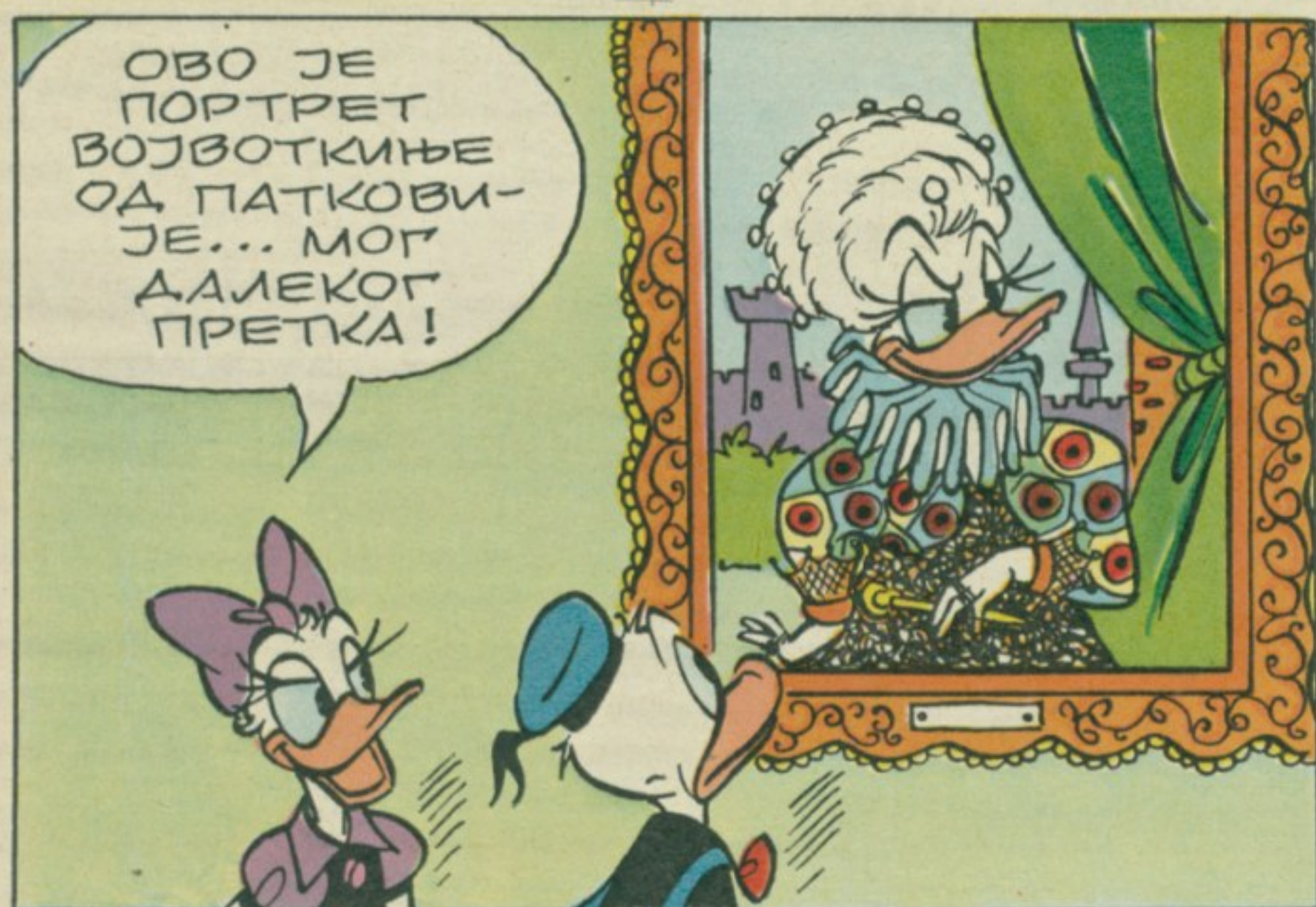

● Моцарт је свирао на клавиру чије су беле дирке биле обојене црном бојом, а црне белом. Његов клавиј се чува у Салцбургу.

● река Канада извире у Њу Мексику, протиче кроз Тексас и Оклахому и улива се у реку Арканзас, али се у читавом свом току ниједном чак и не приближава Канади.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ТИ СИ НАЈВЕЋИ

Стотине младих људи трпело је страшне болове од промрзлих стопала, а једино решење било је: чека-ти добровољце за хируршки захват без анестезије.

Припадао сам Првој пролетерској бригади од њеног оснивања. Почетком јануара 1942. добио сам наређење да се хитно пребацим на Дурмитор, на Жабљак, где је по кућама било смештено око 150 тешких рањеника из црногорских одреда, десеткованих у чувеној бици за Пљевља.

А баш тих дана догодио се исто тако чувени Игмански марш, један од најфантастичнијих покрета које је једна ратна јединица икад преузела. Неколико батаљона Прве пролетерске бригаде, са штабом, запало је у положај из којег је једини излаз био преко Сарајевског поља и преко планине Игмана, у време када се жива у термометрима спустила на 30 степени испод нуле. Око осам дана трајао је тај ужасни покрет преко Игмана, и за то време су сви они који су били снабдевени тесним ципелама из заплених италијанских магацина добили од промрзлина рањаве токе на ногама.

Тек је у Фочи, у једној касарни која је одмах била претворена у болницу, могло бити нешто предузето да се помогне тим људима са тешким и болним ранама на ногама. Али у то време још се није знало за неки активни поступак код овакве врсте рана, па су ти људи лечени на начин који се код нас у медицини популарно зове: конзервативан. Оно што је тадашња медицинска литература препоручивала било је да се сачека да се крвни судови између здравог и промрзлог ткива згрче и да промрзли део сам од себе отпадне. Али, догађаји су, на жалост, такав метод лечења демантовали. Средином фебруара било је забележено, један за другим, шест смртних случајева.

**РАДИ,
ДОКТОРЕ,
ШТА ХОЋЕШ**

У то време сам још имао пуне руке посла на Жабљаку. Снег до појаса, а рањеници разбацани по кућама.

Свуда гној, свуда заудара, свуд се умире... Од раног јутра па до касно у ноћ ишао сам са својом медицинском екипом од куће до куће, отварао борцима ране и вршио понеку ампутацију.

У једној кући Пеко Дапчевић ми је показао на борца са високом температуром и увијеном руком до преко лакта. Био је то комесар Илија Костић, данас генерал у пензији, коме је после рањавања у бици за Пљевља је дан необучени болничар ам-

путирао шаку на најпримитивнији начин. Једноставно му је одсекао на пању, без довољне заштите од инфекције. И наравно, рана се загадила. Затим је руку захватила гангрена. Комесар је трпео натчовечанске болове. Пришао сам му и отворено рекао:

— Теби је једини спас — рука!

— Ради, докторе, шта хоћеш! — једва је процедио комесар.

Морао сам да му ампутирам руку до рамена.

Онда се једне вечери појавио курир Врховног штаба са поруком да сместа пођем за Фочу. И пошто је рањеницима на Жабљаку већ кренуло набоље, сутрадан у рано јутро пошао сам на пут са Борком Демич, Секом Вићентијевић, малом Драгицом, болничарком, и покојном Милесом Станојловић, са другарицама којима стотине рањеника могу да захвале што су остали у животу и које

су од првог дана рата биле моји незаменљиви сарадници.

То наше тродневно путовање пешке до Фоче, кроз кањоне и врлети, у најстрашније доба године, била је одисеја своје врсте. Од великих сметова и вејавица ни сељаци, који су нам били водичи, нису могли да пронађу прави пут.

ДРАМАТИЧАН КОНЗИЛИЈУМ

Трећег дана, у једној воденици код Брода на Дрини, срили смо се са Мошом Пијаде, који је баш био кренуо за Жабљак да припреми

ЈУНАК

аеродром за совјетске авионе, натоварене између осталог и санитарним материјалом, који, међутим, никад нису долетели. Тада сам дознао о страшним мукама које подносе промрзли „Игманци“.

Тек у Фочи сам схватио да времена за чекање више нема и да неодложно треба предузети хируршке интервенције, ако не мислимо да дође до општег помора. Међутим, средства за анестезију било је једва за десетак људи. Да их једнима дамо, а другима не, уопште није долазило у обзир. Остало је, према томе, да свима ампутирамо стопала „наздрави“.

То исто вече, пошто смо стигли у Фочу, одржан је један од најдраматичнијих лекарских конзилијума на коме сам икад учествовао. Требало је да се одлучи о суд-

бини стотине младих људи. Састанак је трајао до дубоко у ноћ, али до сагласности није дошло. Већина лекара је била против хируршке интервенције. По њиховом мишљењу, нико нема право, чак ни лекар, да захтева од људи оно што је изнад њихове моћи. Став већине је био: чекати да се организам сам избори и савлада болест.

Ја сам непомирљиво бранио друго мишљење: да чекању нема места и да треба бирати између болова који трају данима, до смрти, и ужасних али краткотрајних болова који ће допринети оздрављењу бораца. Напослетку, у свитање, нађено је спасоносно решење у речи „добровољци“! Ако их буде било...

ОВО ЈЕ КРВОЛОК!

Са конзилијума сам отишао право међу рањенике. Већ је било свануло. Али тим људима, већ две недеље мученим боловима, са високим температуром, као да су сва чула била отупела. Једва да су хтели да ме саслушају. Они су сатима и данима лежали непомично, нису могли да подносе ни покриваче преко својих рањавих ногу, и мало је наде било да ће хтећи да се добровољно изложе још већим патњама, макар их после тога чекао спас. Док сам им говорио, само су окретали главе од мене, да ме не чују. Код оних чије су ране биле лакше, имао сам још мање успеха. Њихове наде су биле уперене према неком трећем решењу.

А решења није било. Од оне шесторице што су умрли, код четворице је смрт наступила услед тетануса, а код двојице услед гангрене. Смрт од гангрене и тетануса злослутно је лебдела и над животима осталих.

Тако је протекао један дан. Тако и сутрашњи. Трећег дана ујутро, кад сам већ сасвим изгубио наду да ћу било шта успети, одједном се јавио први добровољац. Као да ме је сунце огрејало. Јер, знао сам, ако се само један јави — успећу.

Имао сам четири момка за болничаре, четири делије, с којима сам се договорио: кад почне операција, нема више враћања. Идемо до краја, макар се пацијент и предомислио. Тако је и било: прво су га везали, а затим су га двојица држала за руке, а двојица за ноге. Кад је почела операција, није мо-

гао да мрдне ни малим прстом на нози. Из почетка је само стењао. А онда је одједном почео да виче да га пустимо, па да псује и да вређа. Назвао ме је бездушним касapiном, разбојником, псовао ме, али ни ја њему нисам остао дужан.

Кад смо га, после операције, преносили натраг до кревета, онако измучен и знојав од ужасних болова, придигао се са носила и пови-као:

вету. Насмејем се ја на њега, насмеје се он на мене.

— Како је? — упитао сам га, али тако да то питање сви чују. — Јеси ли још љут на мене?

— Докторе, опрости ми што сам те псовао! — каже он мени на то.

— Опрости, што сам ја тебе псовао! — кажем ја њему. Пружио је руке и ми се загрлисмо.

Одједном, осетио сам као неки дрхтај одајом. Видео

може да се уради за неколико минута већ траје и по пола часа. А било је и таквих који нису ни писнули. Није се чуо ниједан јавк. Ниједан врисак. Они који нису могли да издрже, викали су:

— Где си, Мусолини, мајку ли ти твоју, да ти зубима прегризем гркљан!

Људи изbezумљени од бола тражили су Хитлера и нацисте за обрачун.

ДЕЧАК ЈЕ ПЕВАО

Било их је који су певали од бола док сам им ја „наживо“ одвајао болесне делове стопала. Несхватљивом снагом воље, ти млади људи су се на свој начин трудили да ми олакшају посао, надметали су се у томе ко је већи јунак.

И када ми је другог дана на столу запевао „Билећанку“ један седамнаестогодишњак, дечак још, са истом мушкошћу као и његови старији другови, ја сам уздрхтао. Први пут ми се учинило да операцију нећу моћи да изведем до краја. Дечко је певао „Билећанку“ из свег гласа и на тај начин давао одушка свом болу. А мало доцније, када је операција била готова, када сам му се окренуо и чврсто га стегао у загрљај и пољубио, и када сам му рекао: „Ти си јунак, ти с највећим јунаком кога сам срео!“, дечак је смогао снаге да се осмехне и да ме утеши:

— Друзе докторе, не боли ме више, ево... часна реч!

Д. Р.

Генерал-пуковник и доктор медицине Бура Мештеровић, један је од оних хирурга који је прошао два крвава рата смењујући у рукама скалпел и пушку: титански грађански и народноослободилачки. Лекар је већ 41 годину. Он за собом има борбе код Теруеле, Ебра, Мадрида, битку за Ужице, Неретву, Сутјеску. Ниједна га већа битка из та два рата није мимоишла. Његов живот је пун невероватних успомена, стравичних, а и људски узвишених. Када говори о свом најужбудљивијем доживљају у рату, и животу уопште, он се увек сети последњих дана фебруара 1942. године.

— Не идите, другови, ни за живу главу. Ово је крволок!

НИЈЕ СЕ ЧУО НИ ЈАВК

Осећао сам се ужасно. Тај момак ми је био главни адут да и остале „повучем“. А баш ме он покопао.

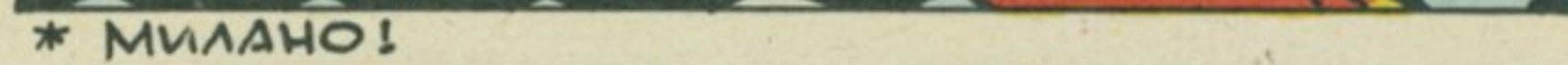
Међутим, те ноћи је, после две бесане недеље, први пут спавао. Не целе ноћи, али је спавао. Сутрадан је, на запрепашћење осталих рањеника — запевао. Пришао сам брже-боље његовом кре-

сам оживеле очи на лицима тих мученика. На жалост, ја им се више не сећам имена. Ја се не сећам ни како се звао онај што ме је на операционом столу псовао. Међутим, захваљујући њему, и животи осталих су били спасени. Људи су почели да се јављају један за другим.

И тог дана и сутрадан доживео сам оно због чега тај догађај сматрам једним од најсветлијих у свом животу. Та два дана упознао сам људе какве до тада нисам познавао. Они су издржали операције на начин за који сам ја, као лекар, веровао да је немогућ код нормалних људи.

Било је случајева када сам појединцима морао да захватим по пола стопала. То су крупне кости. Тај посао не

РЕДИ

ДРАМА У ЋОР-СОКАКУ

Све се догодило у трен ока. Не, то не може бити, помислила сам. То се није могло догодити.

А ипак, догодило се. Била сам потпуно сама, ухваћена као у клопку испод мог малог аутомобила чији је мотор брујао, а задњи точкови све дубље упали у снег. Горњи део тела ми се мрзнуо, док су ми ноге просто гореле од тоглог гаса из издувне цеви. Пахуљице снега падале су ми на лице и — знала сам да ме можда данима нико неће наћи...

Као и увек почетком седмице и тог уторка увече, 29. фебруара 1972, било је пуно посла у Главној болници у Монреалу, где сам запослена као медицинска секретарица. А тог дана, између осталог, морала сам да припремим картоне 70 пацијената за сутрашњи преглед. Најзад, у 23,45 ушла сам у своја мала кола; требало ми је 20 минута до мог стана. Ноћ је била хладна и падао је снег. Када сам се удаљила од болнице нешто више од једног километра, наједном сам се сетила како сам заборавила да картоне болесника поређам по азбучном реду, што је веома важно за ефикасан рад у болници.

ТРИК МОГА БРАТА

Скренула сам са ауто-пута и покушала, у мени непознатим улицама, да нађем пречицу до болнице. Тако сам стигла до улице Селби. Нигде није било трагова аутомобилских гума на снегу и када сам у светлости фарова угледала у даљини незавршену деоницу транс-канадског ауто-пута, схватила сам да се налазим у Ћор-сокаку. Покушала сам да окренем кола тако рећи у месту. Задњи точкови су се окретали у снегу, али се кола нису померала. Покушала сам да пођем уназад, па унапред. Ништа.

Изишла сам из кола. Било је ужасно хладно. Нигде никога. Нисам знала чак ни у ком правцу да пођем по помоћ. Смири се, говорила сам самој себи, размисли.

А онда, сетила сам се како ми је једном приликом брат испричао како, када му се заглаве кола у блату или снегу, примењује један трик: отпусти ручну кочницу, убаци мотор у брзину, остави отворена врата и свом снагом гура кола, па када их покрене ускочи за волан. Тада ми се то није учинило нарочито мудрим, али сам сада веровала да је то једини начин да се извучем из тог Ћор-сокака.

Како су кола задњим делом била окренута ка низбрдици, убацила сам их у „рикерв“, оставила отворена врата и почела свом снагом да их гурам. Померила су се пет-шест сантиметара, а онда опет утонула у снег. Али, изгледало је да трик успева и то ме је охрабрило. Поново сам почела да их гурам. Кола полако кренуше, а онда наједном, оклизнула сам се. Задњи десни точак прешао ми је преко ноге и ја сам се нашла под колима чији ме је задњи део поклопио. Десна нога ми је била тако прикљештена да сам једва могла да померам зглоб, а ни с десном руком није било боље. Леву ногу сам

могла да померам по неколико сантиметара, док ми је лева рука била слободна. Леђа су ме болела и сваки покрет појачавао је бол у њима.

НЕ, ТО МОРА ДА ЈЕ САН

Тако сам лежала у снегу. Брујање мотора чинило ми се ужасно гласним. Предњи точкови су се окренули удесно тако да се леви нашао на осамдесетак сантиметара од моје главе. На мом сату било је 0,08 часова.

Беспомоћној девојци
чинио се да ће бити
жива сахрањена
испод аутомобила који
је све више тонуо
у дубоки снег

Неко ће наћи, помислила сам. Али ко? Ко има разлога да се у ово доба ноћи вози путем који никада не води. Не, ово мора да је ружан сан. Пробудићу се у свом топлотном кревету и све ће проћи. Окренула сам главу и поново погледала на сат. Време је пролазило. Оно што се догађало било је и те како стварно.

Стопала су ми сада горела испод издувне цеви, а брујање мотора као да је постало још гласније. Само када би та бука престала, можда бих могла да мислим и нађем неко решење. Нагурала сам снег у издувну цев у очајничкој нади да ће то угасити мотор, али само сам опекла руку. Сада ме је болео сваки део тела и знала сам: како задњи точкови дубље тону у снег, тако ће ме тежина кола све више притискати.

Нисам више могла да издржим. Ако већ треба да умрем, онда што пре то боље. Некако сам успела да горњи део тела приближим издувној цеви и почела сам дубоко да

удишем, надајући се да ћу се тако отровати. Узалуд. Ветар је односио гасове у супротном правцу. Истиснута, легла сам поново. А онда, из мог очаја ме је тргнуло нешто другачији звук мотора. Кола су се померила за стопу, издигла се изнад мог тела. Осетила сам огромно олакшање, али за кратко. Задњи точкови заронили су опет у снег, кола су се спустила на мене.

СМРТ НИЈЕ БИЛА ДАЛЕКО

Нисам више знала шта ме боли, који део тела више. Мој сат је стао у 2 по поноћи. Покушала сам да заспим и тако избегнем патње, али од гласног брујања мотора нисам могла ни да тренем. Стално сам покретала леву ногу да се не би смрзла. Наједном је та нога

удариле о нешто. Камен, Не, ударала сам о своју десну ногу. Довољно сам дуго радила у болници и знала сам шта значи када неки део тела остане извесно време без циркулације крви — гангрену и ампутацију. Делови леђа и рамена су ми такође обамрли. Изгледало ми је да кола хоће живу да ме покопају.

Негде око 3 сата чула сам брујање камиона. Али, возач ме није видео. Ужаснута, почела сам да вичем. А онда, моја кола поново су се померила и сада су ми била изнад груди. Дисање је било скоро немогуће и била сам сигурна да смрт није далеко. Питала сам се хоће ли људи, када ме нађу, схватити како ми је било тешко. Када бих само могла да заспим... Да заспим и умрем.

У стварност ме је вратило брујање мотора неких других кола. Видела сам и фарове. Обузео ме је ужасан страх. Била сам завејана снегом и скоро цела под колима. Неће ме видети! Полако, уз страшан бол, подигла сам леву руку и покушала да машем.

Чула сам отварање врата и видела два полицајца. Нисам више била сама. Један је рекао да ће позвати помоћ, а други ме је упитао како сам. Хтела сам да кажем да сам им захвална, али нисам могла ни да проговорим. Ускоро су стигла још нека кола, четири човека су подигла мој аутомобил, а пет ме је нежно извукао. Ставили су ме на носила и покрили ћебацима. У болници су исекли моју смрзнуту одећу. Десна нога је била натечена и лекари су мислили да имам прелом карлице. Срећом, ниједна кост није била сломљена. Ставили су ме у топао кревет, али нисам могла да спавам. Бојала сам се, ако заспим, да све то не нестане, да ћу се опет наћи у снегу.

Касније сам сазнала да су ме нашли у 4,16. Два полицајца, Верн Вули и Рон Ролер, већ недељу дана су патролирали овим крајем и те ноћи први пут, ни сами не знају зашто, ушли су у тај Ћор-сокак.

Керол Тејлор

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

ВЕЛИКИ ЛЉУДИ

АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ

ГОРДИЈЕВ ЧВОР | 1

ПОХОД СНОВА — Овако одгојен, Александар је маштао о ослобођењу грчких колонија које је држала тада најмоћнија царевина — Персија. Чим је у 20. години дошао на престо, сакупио је огромну војску, снабдео је моћним ратним машинама и кренуо у поход својих снова.

СА МРТВИМ ЈУНАЦИМА — Прво краљеве одмориште биле су рушевине древног града Троје, приште легендарне битке у којој су изгубили живот многи грчки јунаци. Пошто им је одао почаст и ободрио се њиховом успоменом, Александар је започео нечувен војни поход. Чврст, борбен дух и надмоћну ратну технику супротставио је бројној и одлично организованј персијској војсци.

СКУП ПОДУХВАТ — Да би освојио град Тир у Феникији, Александар је морао да подигне насип преко кога ће превести војску и ратне машине. Овај подухват стајао га је 7 месеци рада и многих људских жртава, али је најзад крунисан победом.

АЛЕКСАНДРИЈА — Грчка војска кренула је према новим циљевима. У Египту, Александра су дочекали као ослободиоца од персијског јарма и прогласили га — новим фараоном! У жељи да своју славу учини трајном, освајач је на ушћу Нила 332. године подигао нови град и дао му име Александрија. Ова насебина израшће касније у један од највећих научних, културних и уметничких центара старог века.

ЈЕДНООКИ ВЛАДАР — У 4. веку пре наше ере, Македонија је била најмоћнија међу грчким државицама. Као изванредан војсковођа, њен једнооки краљ Филип II успео је за живота да потчини највећи део хеленске територије. Ипак, он је желео да је целу уједини под македонском влашћу и све наде полагао је у сина Александра, кога му је 356. године родила његова жена Олимпија. Сам Александар сматрао је испуњење очеве воље тек почетком својих ратних подвига.

ЗЕВСОВ ПОТОМАК — Филип се трудио да што бољим образовањем припреми Александра за освајачку мисију. Тако му је, као тринаестогодишњем дечаку, довео за заспитача самог Аристотела. Велики филозоф научио је Александра да поштује грчке јунаке и пружио му знања о политици, природним наукама и медицини. Истовремено, његова мајка учила га је грчким магијским обредима и уверавала га да потиче — од самог Зевса!

ПО КРАТКОМ ПОСТУПКУ — Пошто је већ у првом сусрету с непријатељем (код реке Граник, 334. године) однео победу, похитао је на југоисток, у фригијску престоницу Гордион. Тамо су, по причању историчара Плутарха, младом освајачу показали чувени Гордијев чвор. „Ко га размрси“, говорило је старо предање, „постаће господар света“. Александар је овај проблем решио на себи својствен начин, по кратком поступку: извукао је мач и — пресекао чвор!

КРАЈ У ПЛАМЕНИ — Град предавао се Грцима без борбе и персијска царевина рушила се као кула од карата. Најзад, код Гаугамеле у Месопотамији, војска Дарија III доживела је коначан пораз. Сада више ништа није одвајало Александра од персијске престонице — осим времена. Стигавши у Персепол, свечано је спалио краљевску палату, објављујући на тај начин да је осветнички поход Грка завршен. Али, за њега самог био је то тек почетак.

НАСТАВИТЕ СЕ

СТАРИ

Најбољи начин да ће тигар нападне је да о њему причаш у џунгли! — каже се у Малезији.

СА

ПРУГАМА

У великом лову на тигрове који је код Шарунпура приредио врховни командант индијске војске учествовали су и страни дипломати. Од 40 слонова 8 је било одређено за ловце. Сваки слон носио је удобно трском оплетено седиште за стрелца, а иза њега једно мање за слугу који држи запете пушке. На врату, сасвим напред, се ди махут, гонич који управља животињом. Остали слонови носили су гониче и по неколико домородаца.

Караван се споро кретао кроз густу трску и траву високу 6 метара. Сигуран знак да је тигар негде у близини била је узнемиреност слонова који су сваког часа подизали сурле и пуштали гласове сличне трубљењу. Првог тигра угледао је ловац Харвеј, најбољи стрелац који је присуствовао смрти више од стотину тигрова.

Харвеј је опалио и тигар се бацио на слопа спреда, право на сурлу. Слон је стао као укопан и Харвеј је још једном опалио. Животиња се стрпоштала на земљу, али је био потребан још један метак пре него што је издахнула. Затим су мртвог тигра привезали на слопа који га је понео веома нерадо.

ЧОВЕКА НЕ ЗАБОРАВЉА

Од тигра стрепе све животиње, чак и његови снажни и крволочни сродници лав и леопард. Најјачи сисари као што су слон и носорог могу му се супротставити, али увек гледају да то некако избегну. Једино храбри биволи мужјаци усуђују се да га нападну својим снажним роговима. Због тога су пастири у крајевима где има тигрова сигурни само на леђима бивола. Једини непријатељ

против кога је тигар немоћан је — крпељ! Он му сише крв и ствара киселину која ужасно сврби и доводи га до страховитог беса.

Коњи, говеда и јелени кад угледају тигра застају као омађијани и препуштају се судбини. Коњи који осете присуство ове велике шарене мачке почну да се тресу као у прозници. То су на својој кожи искусили паунови који се панично деру чим га осете или угледају. „Ако се дере паун, тигар није далеко!“ каже се на Јави.

Мада од тигра није сигурна ни читава војска, он када први пут у животу наиђе на човека, обично побегне. Следећи сусрет биће нешто другачији јер тигар брзо учи шта од своје околине и њених житеља може да очекује. При том је сасвим необјашњиво како зна да треба да се боји наоружаног човека, чак и ако овај не испали ниједан једини метак!

Тигар углавном није људождер, нарочито ако му се у животу не укаже прилика да окуси човечије месо. Али, онај који је једном пробао човека, тешко га заборавља! Понеки тигар у по

бела дана дрско напада и односи људе из домородачких села. Због тога су становници неких насеља били принуђени да се заувек иселе, док други покушавају да се заштите високим трновитим оградама и ватрама које горе преко целе ноћи.

У Малезији кажу: „Најбољи начин да те тигар нападне је да о њему причаш у џунгли!“ Зато тамо тигра никада не називају његовим правим именом већ „деда џунгле“, „бркоња“ или „стари са пругама“. У неким крајевима Индије и Кине људи су тигрове сматрали божанствима и подизали им храмове да их умилостиве.

СРЦЕ ПОД НОГАМА

Тигар живи на веома пространој територији азијског континента, од 8. степена јужне, до 53. степена северне географске ширине. Има га у Сибиру, Кавказу, Кини, Тибету, Персији, Бурми, а највише у Индији, нарочи-

то источној. Виткији је и лакше грађен од лава, али не и мање снажан. Може да буде дугачак и до 3 метра, тежак и 300 килограма. Густина и дужина крзна, чија је боја од црвенкастонаранцасте до светложуте са дивним црним пругама, зависи од климе — они који станују на северу боље су утопљени од својих јужних сродника.

Покрети тигра веома су еластични и грациозни, баш као и код обичне мачке. Он се по поломљеним границама и сувом лишћу креће нечујно као по сомоту. Испод шапа има мекане јастучиће у облику срца. Канце су му као од седефа, веома оштре, најдужа има 4 сантиметра. Када хода по меком тлу, оставља отиске само задњих шапа које ставља тачно на места предњих. Ако се жури или трчи, виде се сва четири трага.

Упркос својој тежини тигар је сав од мишића и прави је акробата у трчању и скоковима. Сва срећа што се скоро никада не пење на дрвеће као његов рођак леопард, па су велике крошње склониште за његове јадне преплашене жртве.

Углавном лови ноћу, односно почиње неколико сати

пре заласка сунца, вероватно зато што се служи чулом слуха јер су му вид и мирис далеко слабији. Али, као и свака мачка, луња унаоколо и преко дана. Жртве најчешће чека у заседи код неког појила или пута. Напада брзо и изненада, обично скоком на леђа при чему жртви сломи кичму, и муњеви-то одвлачи плен у неки густиш.

Жртву једе натанане, од слабина према глави. Повремено прекида пир да би скокнуо до извора и напио се воде. После богате гозбе мирно спава, најрадије у хладовини густог трма коринте кроз чију крошњу не продира ни најмањи зрачак Сунца. Понекад, ако се добро најео, остаје и читава 3 дана на истом месту.

НАЈСЛАЂИ НА СВЕТУ

Горњи тигрови зуби дугачки су до 6 сантиметара. Десни, као и канце, имају црн поруб од усирене крви и поквареног меса. Због тога оне ретке жртве које је тигар ранио, а из било ког разлога није успео да усмрти, редовно умиру од гангрене. У Индији је, због тро-вања, забрањено убити тигра у близини болнице.

Тигра нико не може да изненади, чак ни у тренуцима када је „опуштен“, док се брчка у некој реци или забавља пливањем чекајући да прође жега. Он је увек на опрезу, мајстор да заметне траг, надмудри ловце и изигра све њихове трикове и замке.

Нарочито је опрезна и веома опасна женка која има младунце. Она своје потомство брижљиво крије и када се враћа из лова, не иде право већ непрестано кривуда и добро гледа како гази да не би остала ни најмањи траг. Кад брани младунце, добија двоструку снагу и само прецизан метак упућен на право место може да је заустави.

Тигрићи, најљупкије животиње на свету, рађају се следе или мало жмиркају својим плавим савијеним очима. Брзо расту и почињу да се играју. У зоолошким вртovima су веома привржени чувару, а склапају пријатељство и са другим животињама. Са лавовима могу касније и да се паре и из таквих веза рађају се мелези које зову „лавигари“ или „тигролави“. Они имају изглед лава, а боју тигра, или обрнуто.

Тигар се може укротити и припитомити, нарочито ако је рођен у кавезу или уловљен као младунче. Он је, као права мачка, склон онима који га хране и воле и на миловање одговара миловањем. Али, право поверење не заслужује никада и догађа се да и најпитомији тигар изненада промени ђуд и нападне. За то га не треба кривити јер је крволочност у његовој природи.

Б. Д.

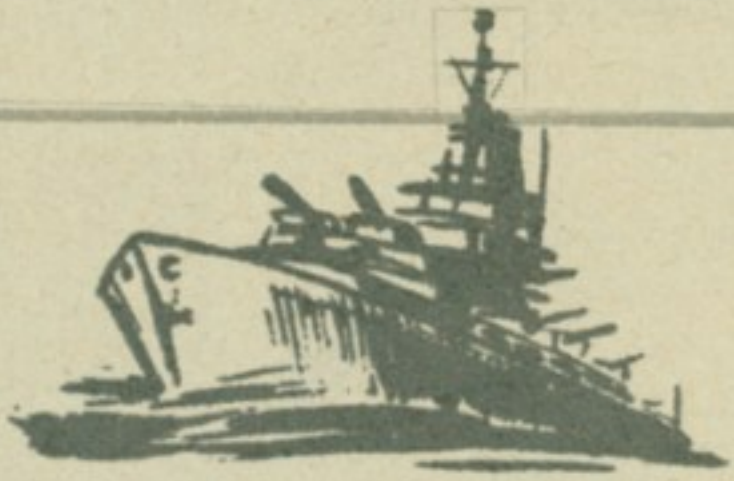
Према португалским изворима САНТА КАТАРИНА ДО МОНТЕ СИНАИ била је највећи ратни брод свог времена. Изглед брода сачуван је на једној слици из 1520. године која се налази у Поморском музеју у Гриничу. Брод је имао шест палуба и преко 140 лубарди (старинских топова).

КРАЉИЦЕ МОРА

ЖРТВА КАПЕТАНА

ВЕЛИКЕ ПОМОРСКЕ БИТКЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Немачки капетан Теодор Кранке задовољно је прогртао руке када га је осматрач обавестио да се у даљини види савезнички конвој. Његов бојни брод АДМИРАЛ ШЕР, један од најбржих и најснажнијих на свету, већ је недељама кружио Атлантским океаном у потрази за пленом. И ево где му се сада, 5. новембра 1940. године, нуди залогај какав је само могао пожелети.

Савезнички бродови хитали су у Енглеску са хиљадама тона животних намирница — бутера, масти, шунке, сира и меса. Неки од њих носили су и огромне количине челика намењене за грађење ратних бродова, а једанаест бродова-цистерни било је напуњено горивом које је Британско ваздухопловство жудно очекивало.

— Овај конвој — рекао је један од капетана теретних бродова својим морнарима — има за Енглеску више вредности од свих драгуља у краљевској круни!

Чека нас смрт!

— Припремите се за борбу! — наредио је Кранке док је изванредно опремљени ШЕР са 27 чворова на сат јурио према конвоју. Капетан је знао да савезници не могу да пруже озбиљан отпор. Краљевска морнарица борила се у околини Британског острва са немачким подморницама, те је услед несташнице бродова давала својим конвојима слабо обезбеђење.

Заиста, немачки капетан био је у праву. Једна једина крстарица, ЦАРВИС БЕЈ, штитила је савезнички конвој на путу преко океана. Био је то, у ствари, преправљен трговачки брод који је годинама саобраћао између Аустралије и Енглеске, све док га, пред сам почетак рата, Британски адмиралитет није реквирирао и наоружао са 7 топова изливених још у време краљице Викторије! Стога је лако разумети једног младог официра који је, видећи

како се приближава непознати ратни брод, уплашено узвикнуо:

— Пропали смо, све нас чека смрт!

Капетан ЦАРВИС БЕЈА Фогарти Феген вероватно је и сам сумњао у борбену моћ свога брода, али је чињеница да је Адмиралитет ову нејаку лађу одабрао за пратњу конвоја била је за њега довољан разлог да се бори. Осим тога, као потомак чувене породице енглеских морепловаца, није имао намеру да се обрука!

У 15.45 часова, капетан Феген угледао је на хоризонту дим, а сат касније и контуре непознатог брода. „Вероватно је британски“, помислио је. Али, како се брод приближавао, Феген се све више колебао. Коначно,

— Одговарају ли? — упитао је.

— Не, команданте.

Тада капетан корвете Дрискол подиже доглед и загледа се кроз њега у даљину. Затим се окрете Фегену:

— Команданте, брод је немачки!

Феген је за тренутак стајао као да не верује. А онда се пренуо и узвикнуо:

— Пуном паром напред!

ЦАРВИС БЕЈ је престижао теретне бродове, један за другим. Морнари на његовој палуби преносили су сигналним заставицама наређење конвоју да се разиђе.

Био је то веома тежак маневар. Бродови су пловили близу један другом и право је чудо како приликом разилажења није долазило до судара. Сива маса АДМИРАЛА ШЕРА већ се сасвим јасно разазнавала. Кроз који тренутак почеће да пљуште гранате. Капетани бродова знали су да то значи смрт и само су се надали да ће мрак довољно брзо пасти да их сакрије. А тада, ако ЦАРВИС БЕЈ буде успео да довољно дуго задржи Немце, можда ће им поћи за руком и да побегну...

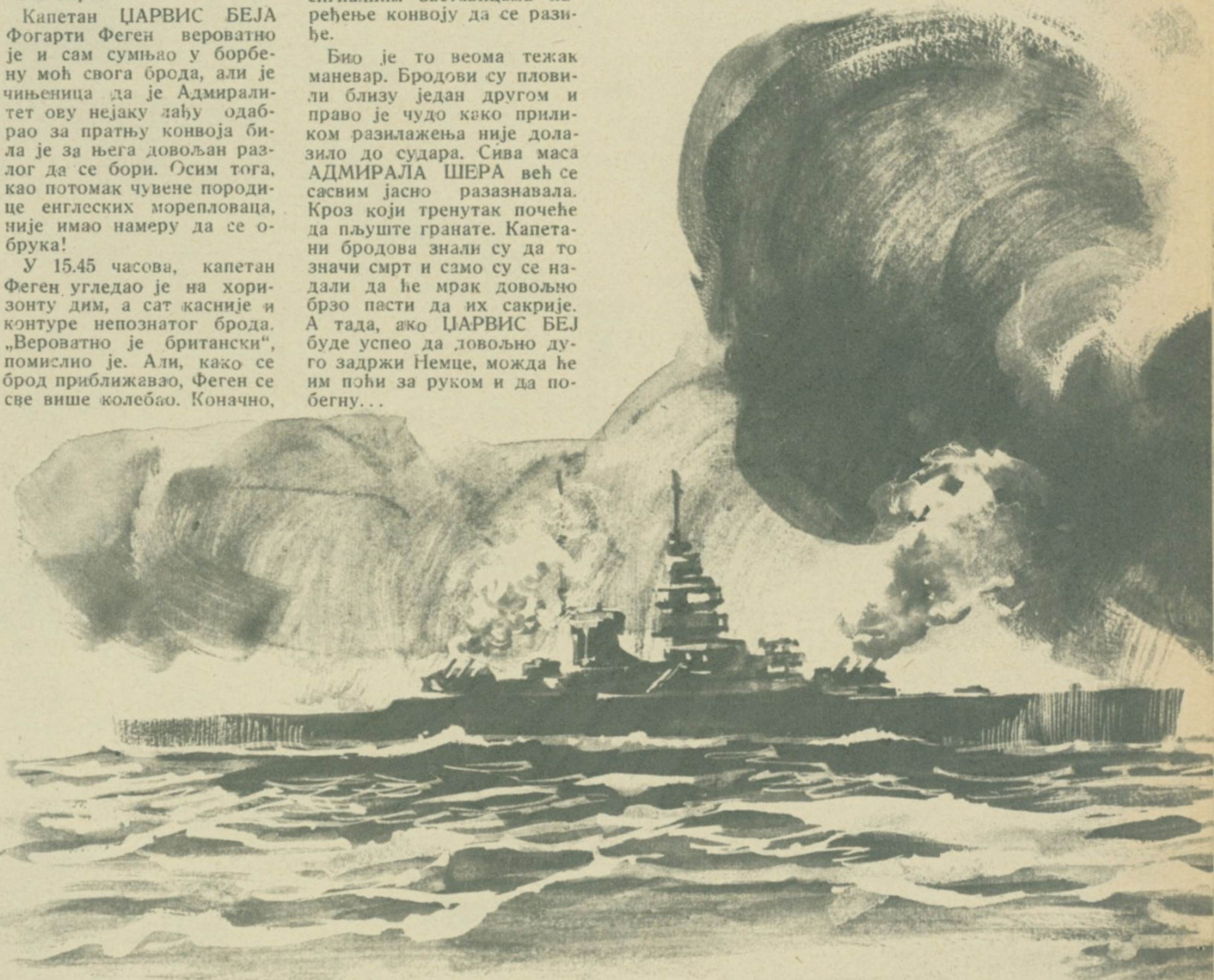
нула, а затим треснула на палубу усмртивши неколико морнара.

Да гађамо кромпирима!

Британске тобџије очајно су гледале како им гранате беспомоћно падају у воду. Њихови топови имали су до мет од 11.000 метара, што је

Тренутак касније, официр Волтер Волис морао је да обавести Фегена да је прекинута веза између крме и предњег управљача.

— Пређите на задње кормиле! Брзо! — узвикнуо је командант. Волис је потрчао према степеништу које је водило на доњу палубу. Видевши да степеништа више нема, скочио је са три и по метра висине и под кишом граната потрчао према задњем делу брода...

иако још није био у стању да га препозна, наредио је:

— Заузмите борбене положаје!

Брод је немачки

Следећег тренутка пролетио се звук алармне сирене и на броду је завладала врева. Фоген је пришао главном кормилару Денису Мору и наредио му да пошаље сигнал непознатом броду.

— Баците димне кутије! — наредио је Феген. Следећег тренутка, густа димна завеса подигла се између ЦАРВИС БЕЈА и конвоја у бекству.

Изненада, кормилар Мур, који је кроз доглед посматрао непријатеља, узвикну: — Команданте, отворили су ватру!

Неколико секунди касније прве гранате пале су на око 50 метара испред брода. Затим су уследила још три плотуна. По палуби су праштале експлозије. Предња катарка полако се наг-

покривало свега две трећине растојања до непријатеља.

— Боље бисмо учинили да их гађамо кромпирима! — узвикнуо је један од нишанџија.

Ипак, једно ђуле пало је толико близу да је — попрскало палубу ШЕРА! Капетан Кранке схватио је да ће морати да рачуна са ЦАРВИС БЕЈОМ све док овај буде у стању да гађа и одржава правац. Зато је бесно наредио да се сва ватра усредсреди на „стару олупину“. Плутуни су се ређали један за другим.

У међувремену, ШЕР је исправљао паљбу и гађао све прецизније. Једна граната експлодирала је испод самог главног јарбола и разнела британску заставу која се на њему вијорила. Један од морнара видео је то, и, стављајући живот на коцку, узварао се на јарбол да би ставио нову! Само што је то учинио, поглед му је пао на комадни мост у пламену. На њему је стајао капетан Феген узалуд покушавајући да спречи јако крвавање из левог рамена. Морнар је потрчао, зграбио мердевине и помогао капе-

ФЕГЕНА

— Командант оне олујине мора да је поштом адмирала Нелзона! — узвикнуо је заповедник немачке крстарице када ни после једног часа није успео да уништи енглески брод наоружан топовима из деветнаестог века

тану да се спусти на палу-бу. Затим је исцепао своју кошуљу и превио му рану. На АДМИРАЛУ ШЕРУ сви су били убеђени да је борби коначно дошао крај. Али, један официр примети да са ЦАРВИС БЕЈА још лете гранате.

— Мора да су полудели! — узвикнуо је. — Зар не виде да су готови?!

— Њихов командант — одвратио је са поштовањем Кранке — мора да је потомак адмирала Нелзона!

ШЕРУ је требало још читавих 22 минута да онеспособи енглески брод. А тада је једна граната експлодирала у машинском одељењу ЦАРВИС БЕЈА и разорила дно.

пао мрак, АДМИРАЛ ШЕР је потопио пет теретњака и оштетио брод-цистерну САН ДЕМЕТРИЈО који је на крају ипак стигао у луку. Од 37 бродова, колико их је кренуло за Енглеску, 32 су успела да се спасу.

Тридесет минута после експлозије у машинском одељењу капетан корвете Роу, који је заменио погинулог капетана Фегена, наредио је посади ЦАРВИС БЕЈА да напусти брод. Највећи њен део нашао је смрт у водама океана, а и они који су преживели могли су за свој спас да захвале само Свену Оландеру, капетану шведског теретног брода ШТУРХОЛМ, који се налазио у конвоју.

— Видели сте шта је ЦАРВИС БЕЈ учинио за нас — рекао је Швеђанин својој посади. — Спреман сам да спасем Фегенове људе иако ћу тиме изложити брод немачким гранатама. Али, нећу то учинити без ваше сагласности. Ко је за?

Ко је за?

Тек тада је капетану Кранкеу пало на памет да је обманут и да нема појма где су остали енглески бродови. А они су добро иско-

ришили одступницу коју им је пружио ЦАРВИС БЕЈ. Многи од њих нису ни покушавали да беже знајући да се не могу мерити у брзини са немачким бојним бродом. Један се сакрио тамо где је димна завеса била најгушћа, у нади да ће ШЕР проћи не приметивши га. Тако се и догодило. Други је, чим су Немци на њега отворили ватру, испустио густ, црни дим и тако навео непријатеља да помисли како је погођен и остави га на миру.

Међутим, нису сви били те среће. Пре него што је

Све руке дигле су се без оклевања.

„Спасли смо 68 људи“, написао је Оландер у своме дневнику пола часа касније.

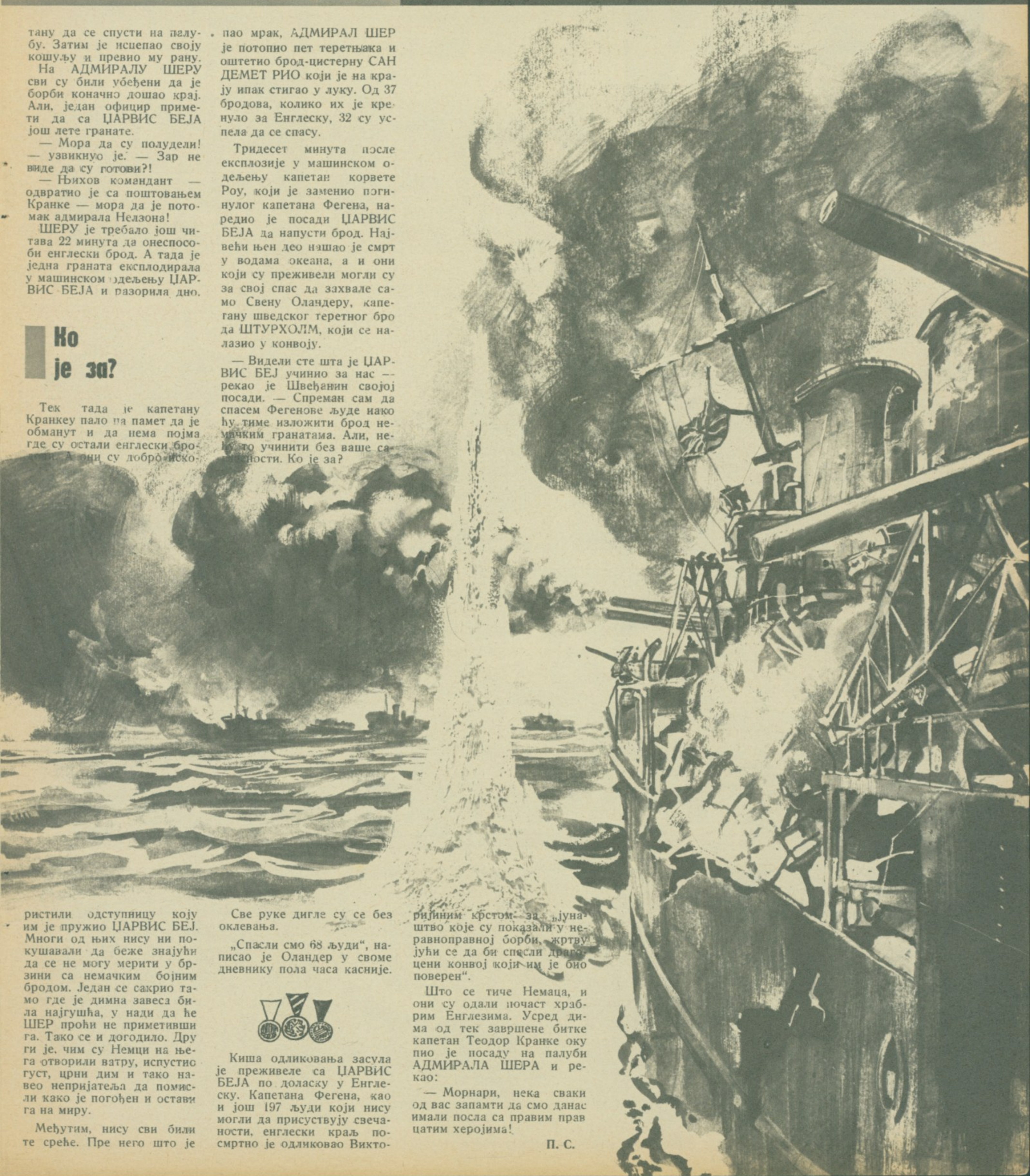
Киша одликовања засула је преживеле са ЦАРВИС БЕЈА по доласку у Енглеску. Капетана Фегена, као и још 197 људи који нису могли да присуствују свечаности, енглески краљ посмртно је одликовао Викто-

ријиним крстом — за јунаштво које су показали у неравноправној борби, жртвујући се да би спасли драгоцен конвој који им је био поверен“.

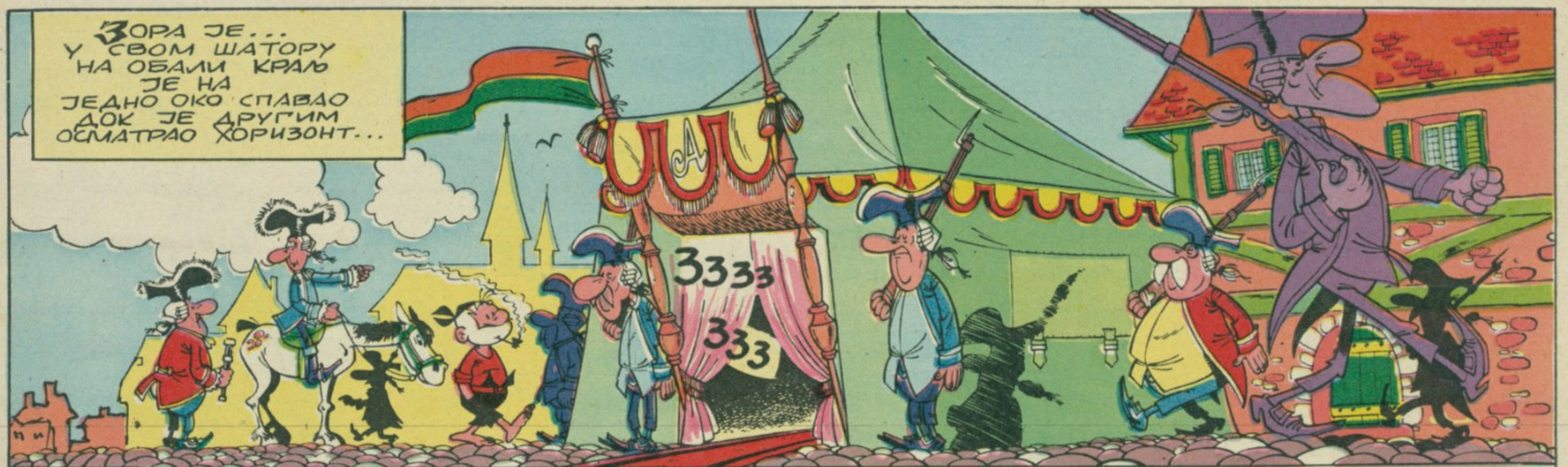
Што се тиче Немаца, и они су одали почасти храбрим Енглецима. Усред дима од тек завршене битке капетан Теодор Кранке окупио је посаду на палуби АДМИРАЛА ШЕРА и рекао:

— Морнари, нека сваки од вас запамти да смо данас имали посла са правим правцима херојима!

П. С.

ЦРНА БРАДА и КОМАНДОСИ

**БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...**

САСТАНАК НА ПЛАЖИ

Од свих великих лучких градова инспектор Жеди највише је волео Анверс. На многобројним бродовима укупљеним у луци вијориле су се заставе свих националности.

А увече, кад би рад у луци био завршен, морнари су пунили околне бистрое и кафане. Бели, црни, жути братски су испијали кригле пива. Инспектор Жеди волео је луку и мирис мора и кад-год би се нашао у Анверсу тумарао је кејовима да би вече завршио у некој лучкој крчми.

Те новембарске вечери над Анверсом је лила киша и инспектор се питао где би могао да се склони и нешто поједе кад је његову пажњу привукла музика из цубокса из једне крчме у подруму.

Кад је отворио врата, за тренутак је морао да затвори очи јер га је обавио густ дувански дим. Наслоњени уз шанк морнари су испијали пиво и шалили се са серверком крупном Фланком, риђе косе.

На инспектора Жедија ни ко није обраћао пажњу. Сео је и поручио вечеру. И док је с апетитом јео, из цубокса се чуо пријатан глас Миреј Матје.

Један од морнара, неки крупни Швеђанин са раменима викинга, који је био наслоњен за шанком пришао је келнерици, загрлио је и повео у један угао крчме.

НАЋИ ЋУ ТЕ!

Да ли је то био повод за тучу, инспектор не би умео да каже, тек из друштва се нагло издвојио један од морнара, неки риђи момак, шчепао Нордијца за рамена и распалио му такав шамар да би и вола успавао.

Вола да, али не и Свена Давидсона који се чак није ни заљуљао.

— Па није баш лепо то што радиш — рекао је на изглед мирно а затим млатнуо риђег морнара у стомак таквом снагом да се овај савио и као тана пролетео кроз салу.

— Прљави Швеђанине! — заурлао је Холанђанин Јансен. Нећеш ваљда ти овде да правиш ред?

И на те речи Јансен је главе повијене као у арени полетео на Свена. Али, Свен га је дочекао истуреним трбухом и одбацио као лопту.

Трећи морнар, тамнопутни јужњак Фредо притрчао је и ивицом длана ударио Швеђанина по лобањи, да је све зазвечало. Али, Свен је остао на ногама а онда је дочепао Фреда бацио га преко рамена тако да се и овај зауставио негде поред риђег морнара.

Тада је настао општи крк

љанац. По сали су летеле изломљене столице, чаше и остали инвентар.

Мада није био неки колос од човека, инспектор Жеди је познавао овакве атмосфере. Сем тога, био је одличан чудиста. Пошто је успео да некако умири Свена, инспектор га је повео из кафане. Док су излазили, Свенова три противника су добацивала:

— Наћи ћу те, Свене, кад тад — сиктао је риђи Данац Долф Вергут.

— Платићеш ми за ово, Швеђанине — претио је Фредо машући кроз ваздух неким ножем.

— Чекај ме на плажи, ако си човек — викао је Јансен.

Инспектор Жеди видео је Свена тек два дана касније, и то у болници. Захваљујући његовој изузетној снази, живот му није био у

опасности, али још није могао да говори.

Инспектор Верлеј, службеник полиције у Анверсу и стари пријатељ инспектора Жедија, објаснио је свом француском колеги:

— Свена су нашли јуче на једној малој плажи у близини Анверса. Лежао је на песку уз само море за време осеке. Утврдили смо да је нападнут претходне вечери око 22 часа...

ИЗБРИСАНИ ОТИСЦИ

— Чини ми се да је један од тројице његових противника одржао реч — приметио је инспектор Жеди.

— Без сумње — рече инспектор Верлеј. — Знате ли можда чији је ово бодаж?

— Чини ми се да сам такав бодаж видео у Фредовој руци кад смо напуштали крчму. Изгледа да је злочинац оставио свој лични потпис.

— Изгледа! Уосталом, по звању сву тројицу да их пред вама саслушам.

Два часа касније три морнара су се нашао у полицијском комесаријату.

— Шта је, Корзиканче? — обратио се Фреду инспектор Верлеј. — Поиграли сте се ножевима? И случајно ти се нож омакао и ударио у Свена.

— Ни говора! — правдао се Фредо. — Нож јесте мој, али мора да ми га је неко украо... Можда Јансен или Вергут!

— На несрећу, отисци су избрисани... Како да знам да говориш истину? Јеси ли био јуче на плажи?

— Не...

— И два дана ниси видео Свена?

— Не...

Инспектор Верлеј се тада обратио риђем Долфу Вергуту.

— А ти, Долфе, ни ти од прекјучерашње туче ниси видео Свена?

— Јесам... Имао сам са њим састанак на плажи, на истом месту на којем сте рекли да сте га пронашли...

— Шта! Признајеш?

— Чекајте... Јуче око 4 часа по подне потукли смо се к'о људи а затим смо се к'о људи и помирили.

Верлеј се тада окрете Холанђанину:

— А ти, Јансене?

— Ја од оне туче више нисам видео Свена... Истина, он ми је био заказао састанак за синоћ, око 18 часова, али нисам смео да одем.

— Ако се не вaram — закључио је инспектор Верлеј — Свен је заказао три састанка да би са свом тројицом, посебно, измирио рачуне. Последњи у 22 часа! И један од вас тројице је том приликом покушао да убије Свена!

— Да, свакако један од њих тројице је то покушао и то ножем за који Фредо тврди да му је украден...

— Ја знам ко је покушао да убије Свена. Одала га је једна на изглед безначајна лаж... — прекинуо је Жеди свог колегу.

Предлажемо вам, драги читаоци, да пошто сте већ пажљиво прочитали овај текст, покушате да погодите ко је од њих тројице напао Свена. Ако сте открили кривца, честитамо! А ако нисте погледајте решење на 55. страни.

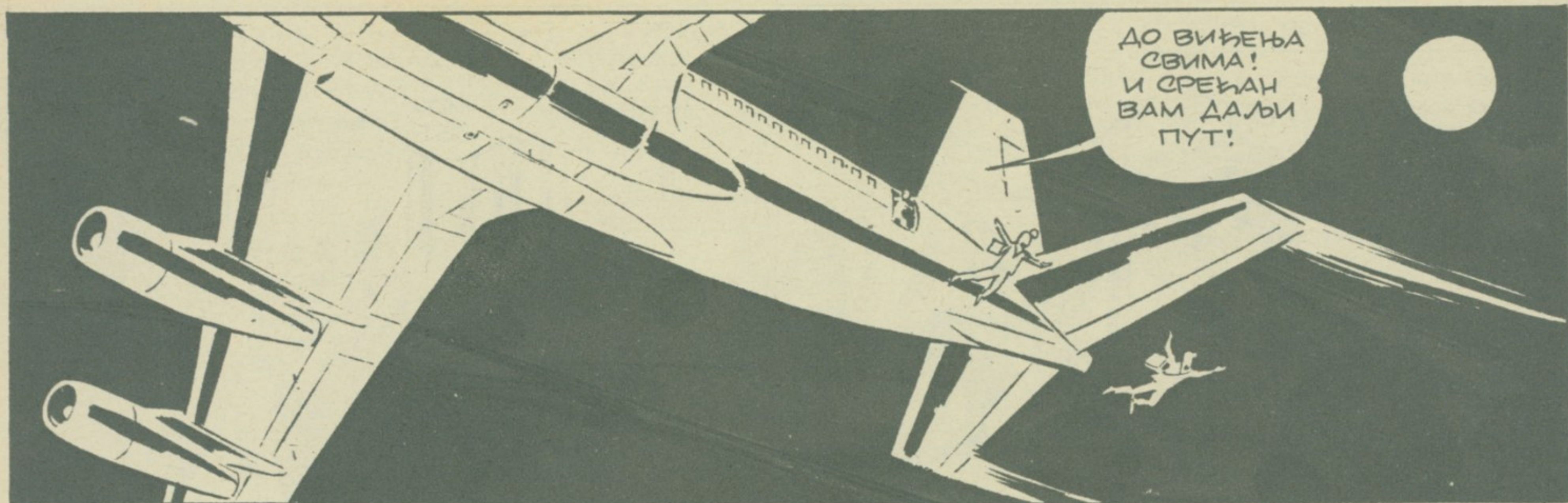
ФАНТОМ: ВАЗДУШНИ ПИРАТИ

ДО ВИЂЕЊА
СВИМА!
И СРЕЂАН
ВАМ ДАЉИ
ПУТ!

ОНИ...ПРО-
СТО СУ ИС-
КОЧИЛИ!

ВАЗДУШНИ
ПИРАТИ
СТРМОГЛАВО
СУ ПАДАЛИ
ПРЕМА
ТАМНОМ
ОКЕАНУ...

НЕОБИЧНЕ СВЕТИЉКЕ НА ЊИХОВИМ
ГЛАВАМА ПОСТАЈАЛЕ СУ СВЕ МАЊЕ И
НАЈЗАД СЕ ВИШЕ НИСУ ВИДЕЛЕ.
АВИОН ЈЕ НАСТАВЉАО СВОЈ ЛЕТ...

???

ТО СУ БЕЗУМНИ-
ЦИ...ЛУДАЦИ!

БЕЗ ПАДОБРАНА! ЈА...
ЈА ТО НЕ РАЗУМЕМ!

ЛУДО...ПОТ-
ПУНО
ЛУДО!

ОПЉАЧКА-
ЛИ СУ НАС
А ОНДА
ИСКОЧИЛИ
ИЗ АВИ-
ОНА!

ВЕЋ ПЕТ
ЧАСОВА НЕ МО-
ГУ ДА УХВАТИМ
РАДИО-ВЕЗУ СА
АВИОНОМ 112-02666!
ВИШЕ ЈЕ НЕТО
СИГУРНО...

ПОГЛЕДАЈ-
ТЕ! АВИОН
СТИЖЕ!

НЕС-
ТАЛИ
АВИОН
!

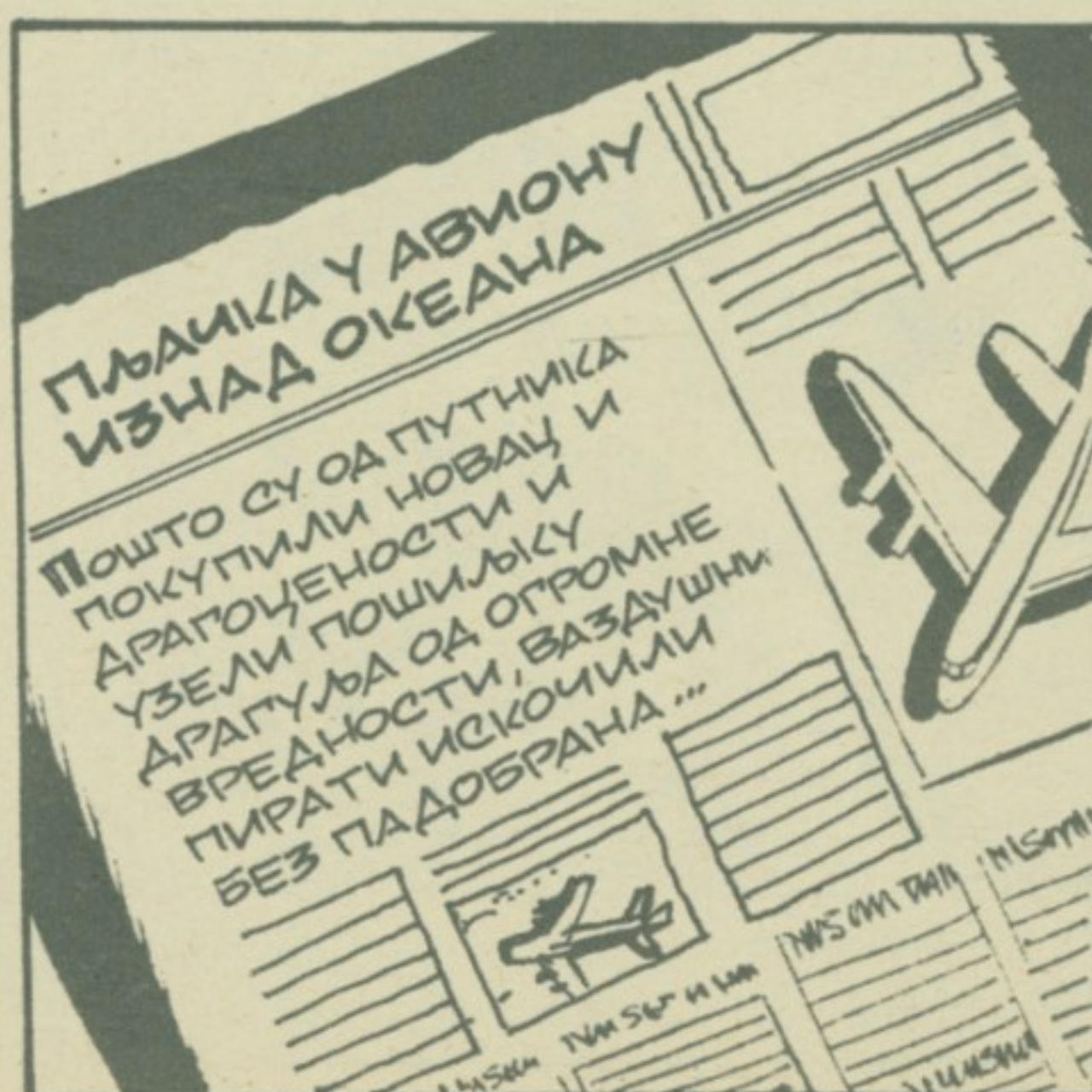
© King Features Syndicate, Inc., 1967. World rights reserved.

ПИРАТИ СУ НАМ УНИШТИЛИ
РАДИО...

ИСКОЧИЛИ
СУ БЕЗ ПАДО-
БРАНА...

ОПЉАЧКАЛИ
НАС. А ОНДА
ИЗВРШИЛИ
САМОУБИ-
СТВО!

ПЉАЧКА У АВИОНУ
ИЗНАД ОКЕАНА

ПОШТО СУ ОД ПУТНИКА
ПОКУПИЛИ НОВАЦ И
ДРАГОЦЕНОСТИ И
УЗЕЛИ ПОШИЉКУ
ДРАГУЉА ОД ОГРОМНЕ
ВРЕДНОСТИ, ВАЗДУШНИ
ПИРАТИ ИСКОЧИЛИ
БЕЗ ПАДОБРАНА...

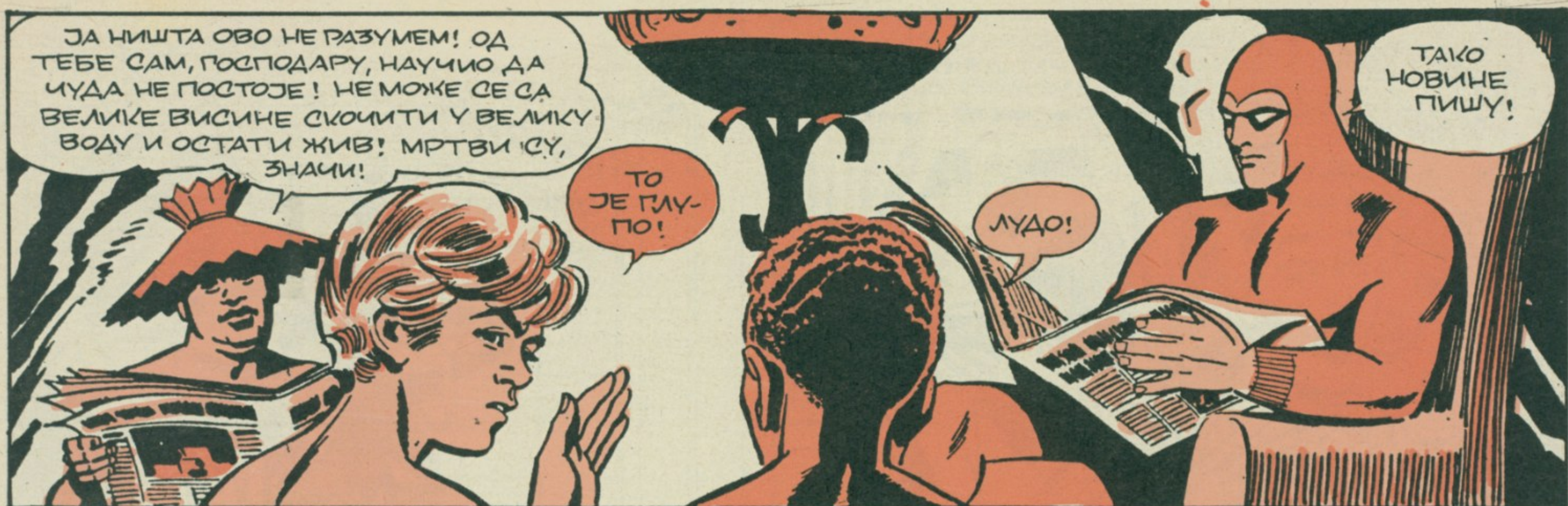

ВЕСТ О НЕВЕРОВАТНОМ РАЗБОЈ-
НИШТВУ СТИГЛА ЈЕ И ДО НАЈЗА-
КЛЕТИЈЕГ НЕПРИЈАТЕЉА ПИРА-
ТА-ФАНТОМА...

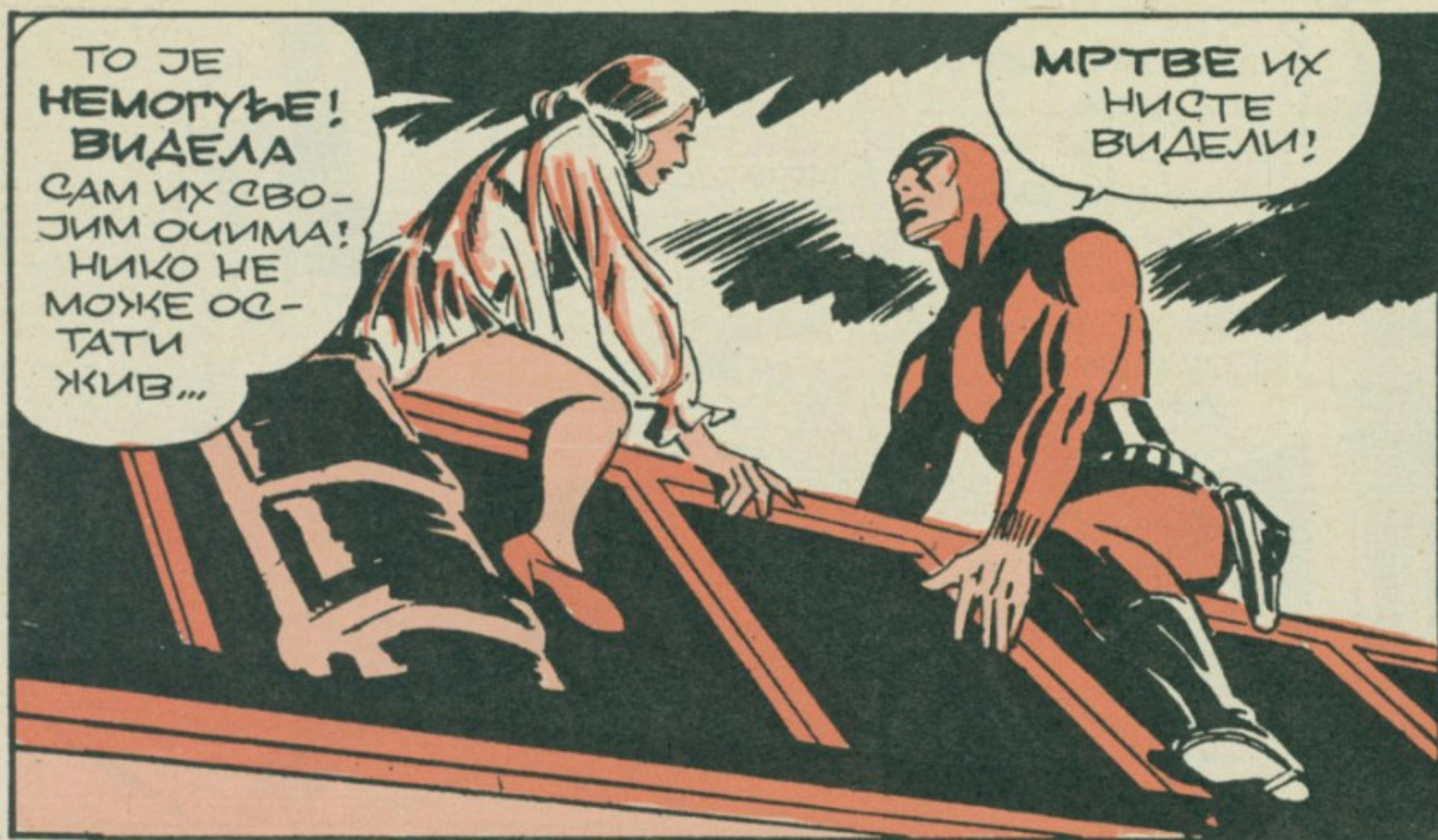
...ИСКОЧИЛИ!
НИКО НЕ УМЕ
ДА ОБЈА-
СНИ ТАЈ-
БЕЗУМ-
НИ ЧИН...

БЕЗУ-
МАН?

ДОК СУ ПРЕСТРАВ-
ЉЕНИ ПУТНИЦИ
ГЛЕДАЛИ, ПИРАТИ
СУ НЕСТАЈАЛИ...

ПОСЛЕДЊИ ЈЕ ИСКОЧИО ФАНТОМ...

НИЈЕДАН
ОД ЊИХ НЕМА
ПАДО-
БРАН!

МОРА ДА СУ
ЛУДИ! ЗАР БИ
ИНАЧЕ ИС-
КАКАЛИ У
СИГУРНУ
СМРТ!

КАДА СЕ ВИШЕ
НИСУ ВИДЕЛИ
ИЗ АВИОНА,
ПИРАТИ СУ УПА-
ЛИЛИ СВЕТИЉ-
КЕ НА ШЛЕМО-
ВИМА...

ИЗНАД ЊИХ ЈЕ ФАНТОМ...

ВИДИМ ЊИХОВЕ СВЕ-
ТИЉКЕ! ОВАКО ЋЕ МО-
ЋИ ДА ПАДАЈУ ЈОШ СА-
МО НЕКОЛИКО СЕКУНДИ...
ТАДА МОРАЈУ ДА ОТ-
ВОРЕ ПАДОБРАНЕ!

НАДАМ
СЕ ДА ЈЕ МОЈ
ИСПРАВАН!

SY
BARRY
11/5

И ЗАИСТА, ПАДОБРА-
НИ СУ СЕ УСКОРО ОТВО-
РИЛИ...

СУПЕРЛАКА ТКАНИНА СПАКО-
ВАНА У МАЛЕ ТОРБИЦЕ ОТВО-
РИЛА СЕ У НОРМАЛНЕ
ПАДОБРАНЕ...

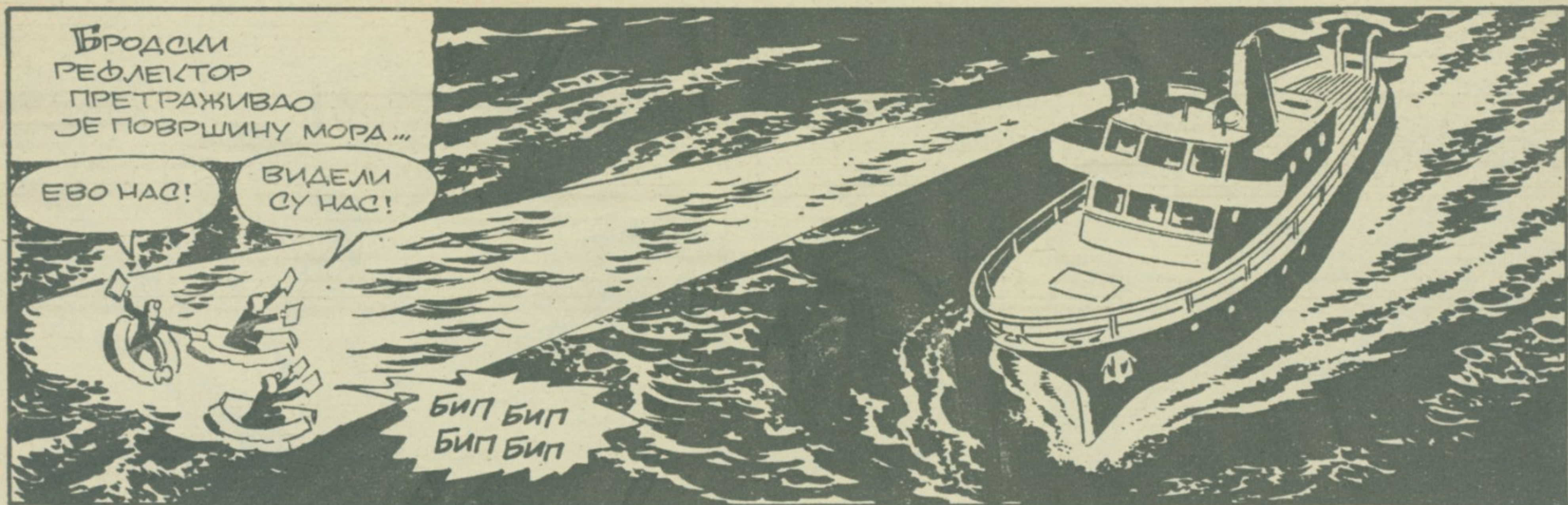
НАЛАЗИМО СЕ НАСРЕД ОКЕ-
АНА... ПАШЋЕМО У ВОДУ...
А ОНДА?

ЈЕДАН... ДВА...
ТРИ... ЧЕТИРИ!
СВИ СУ НА
БРОЈУ!

СВЕ ЈЕ
У РЕДУ!
НОСЕ И
ТОРБУ С
ПЛЕ-
НОМ!

ШЕРЛОК ХОЛМС У ЛУДНИЦИ

ШЕРИФЕРИЈА НУЈОРКА, ЛУКСУЗНА КЛИНИКА ЗА УМОБОЛНЕ. КАНЦЕЛАРИЈА ДИРЕКТОРА...

ПОВЕРАВАМО ВАМ НАШЕГ СТРИЦА, ПРОФЕСОРЕ КЛАЈДА! ДО ПРЕ НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ БИО ЈЕ ЧУВЕНИ АДВОКАТ, А ДАНАС... ВИДИТЕ? ВЕРУЈЕ ДА ЈЕ ШЕРЛОК ХОЛМС И ТРЕБА ДА МУ ПОМОГНЕМО!

ИМА ЛИ НАДЕ? УЧИНИЋЕМО СВЕ ШТО СЕ МОЖЕ! У ДОБРИМ ЈЕ РУКАМА!

АХМ... ОТИСЦИ ПРЕСТИЈУ! ЗА ВРЕМЕ РУЧКА...

УПОЗНАЋУ ВАС СА ВАШИМ СУСЕДИМА ЗА СТОЛОМ! ВЕОМА СУ СИМПАТИЧНИ!

ГОСПОДИН КЛАБ, ЧУВЕНИ СЛИКАР!

ГОСПОДИН ВЕБСТЕР, ФИНАНСИЈЕР ВОЛ-СТРИТА!

МИКЕЛАНЂЕЛО? ТО ЈЕ ДИЛЕТАНТ!

МОЈЕ ЈАДНЕ АКЦИЈЕ ПАДАЈУ!

СВАКЕ НОЋИ МИ ЈЕДАН ТАЈАНСТВЕНИ ГЛАС ГОВОРИ ДА САМ УПРОПАШЋЕН... ТО ЈЕ УЖАСНО!

КАСНИЈЕ, ЗА ВРЕМЕ ПОСЕТЕ... САЗНАЈТЕ СВЕ О ВЕБСТЕРУ, ТОМ ФИНАНСИЈЕРУ...

ДАН КАСНИЈЕ... ВЕБСТЕР ЈЕ СТРАШНО БОГАТ! ЊЕГОВЕ АКЦИЈЕ СТАЛНО РАСТУ! НЕМА РОЂАКА! ДИРЕКТОР КЛАЈДА УПРАВЉА ЊЕГОВОМ ИМОВИНОМ!

ЗА ВЕЧЕРОМ... ВИДИМ ДА СТЕ ПОТИШТЕНИ, ВЕБСТЕРУ!

ДАВОМЕ! ОНАЈ ГЛАС САМ ЧУО ПРВИ ПУТ И ПО ПОДНЕ!

ХММ...

ВЕБСТЕРУ, ИМАМ ЈЕДАН ПРЕДЛОГ... ДА ПРОМЕНИМО СОБЕ? МОЖДА У МОЈОЈ СОБИ НЕЋЕТЕ ЧУТИ ГЛАС...

НЕ ВРЕДИ! АЛИ МОЖЕМО ДА ПРОБАМО!

АЛИ ДА НИКО НЕ САЗНА...

ПОНОЋ. БОЛНИЧАР КЕЛИ ПОСЛЕДЊИ ПУТ КОНТРОЛИШЕ СОБЕ...

СПАВАМ... СПАВАМ... ИДИ С МИРОМ!

ВЕБСТЕРУ, ЈА САМ, ХОЛМС! КЕЛИ ЈЕ ПРОШАО!

КАД БИ БАР КОРИСТИЛО!

НИЈЕ ПРОШЛО НИ ПОЛА ЧАСА КАД...

ВЕБСТЕРУ, ПРОПАО СИ! ТВОЈЕ АКЦИЈЕ ПАДАЈУ! У ДУГОВИМА СИ ДО ГУШЕ...

ДАКЛЕ ТАКО! АКО ОВО НИЈЕ ГЛАС БОЛНИЧАРА КЕЛИЈА, НЕ ЗВАО СЕ ЈА ШЕРЛОК ХОЛМС!

ПАЗИ... ПАЗИ... РУПИЦЕ У ЗИДУ...

СМИРИ СЕ, ХОЛМС!

ДА ОСВЕЖИМ МОЗАК...

ПРОПАО СИ, ВЕБСТЕРУ! ПРЕПУСТИ ТВОЈЕ ПОСЛОВЕ ПРОФЕСОРУ КЛАЈДУ! НЕКА ОН ПЛАЊА ДУГОВЕ!

МАЛИ МИКРОФОНИ СВУДА... ТРИК ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ!

У ЗОРУ...

ДАКЛЕ, ВЕБСТЕРУ, КАКО СТЕ?

ИЗВАНРЕДНО, ХОЛМСЕ! ПРВИ ПУТ МЕ ОНАЈ ГЛАС ПУСТИО ДА СПАВАМ! МОРАМ ДА ТО САОПШТИМ ПРОФЕСОРУ КЛАЈДУ!

НИШТА МУ НЕМОЈТЕ РЕЊИ! СЕТИТЕ СЕ НАШЕГ ДОГОВОРА!

ДА... ЋУТАЉУ!

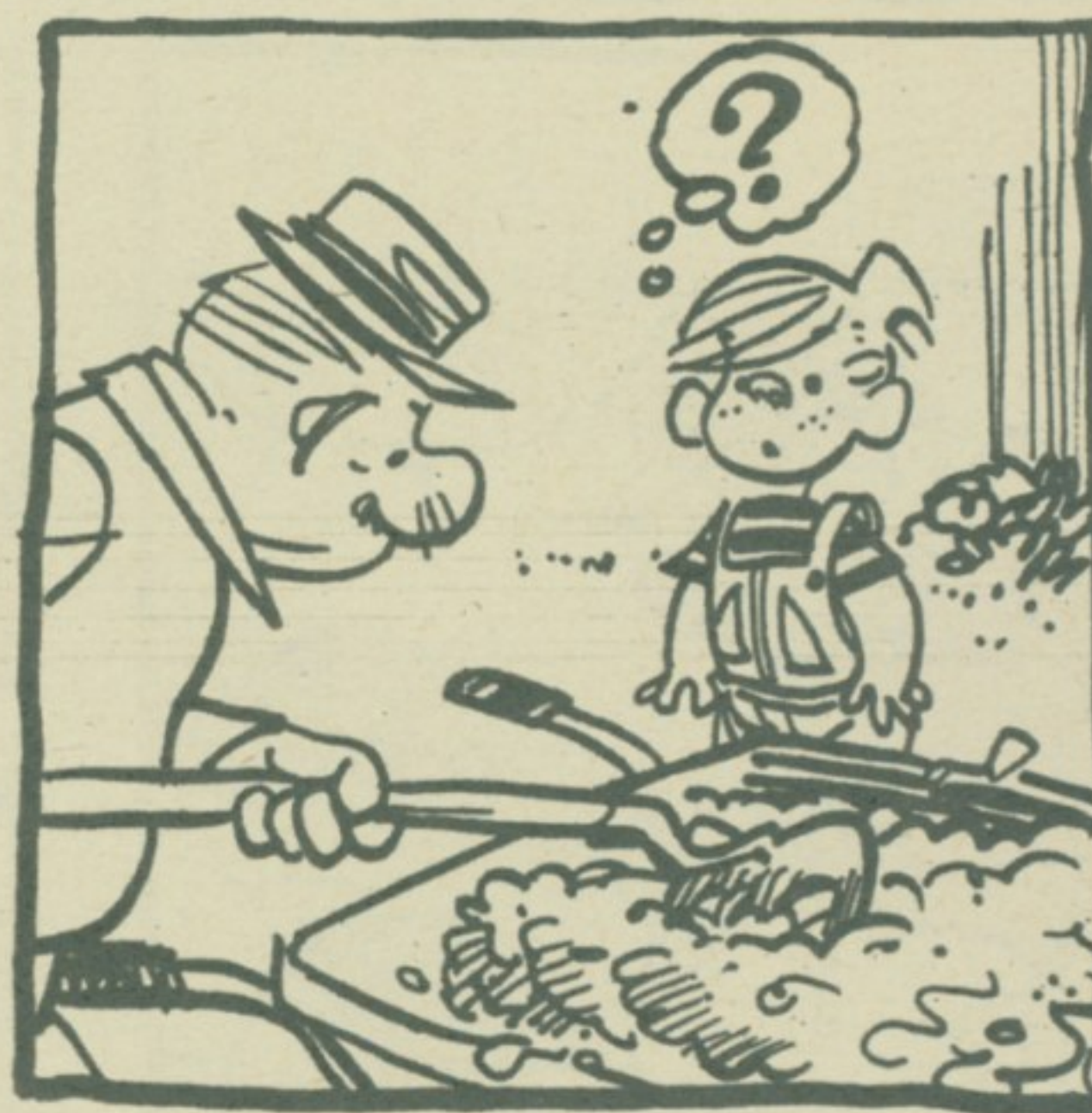
А САД ЈЕ НА РЕДУ КЕЛИ!

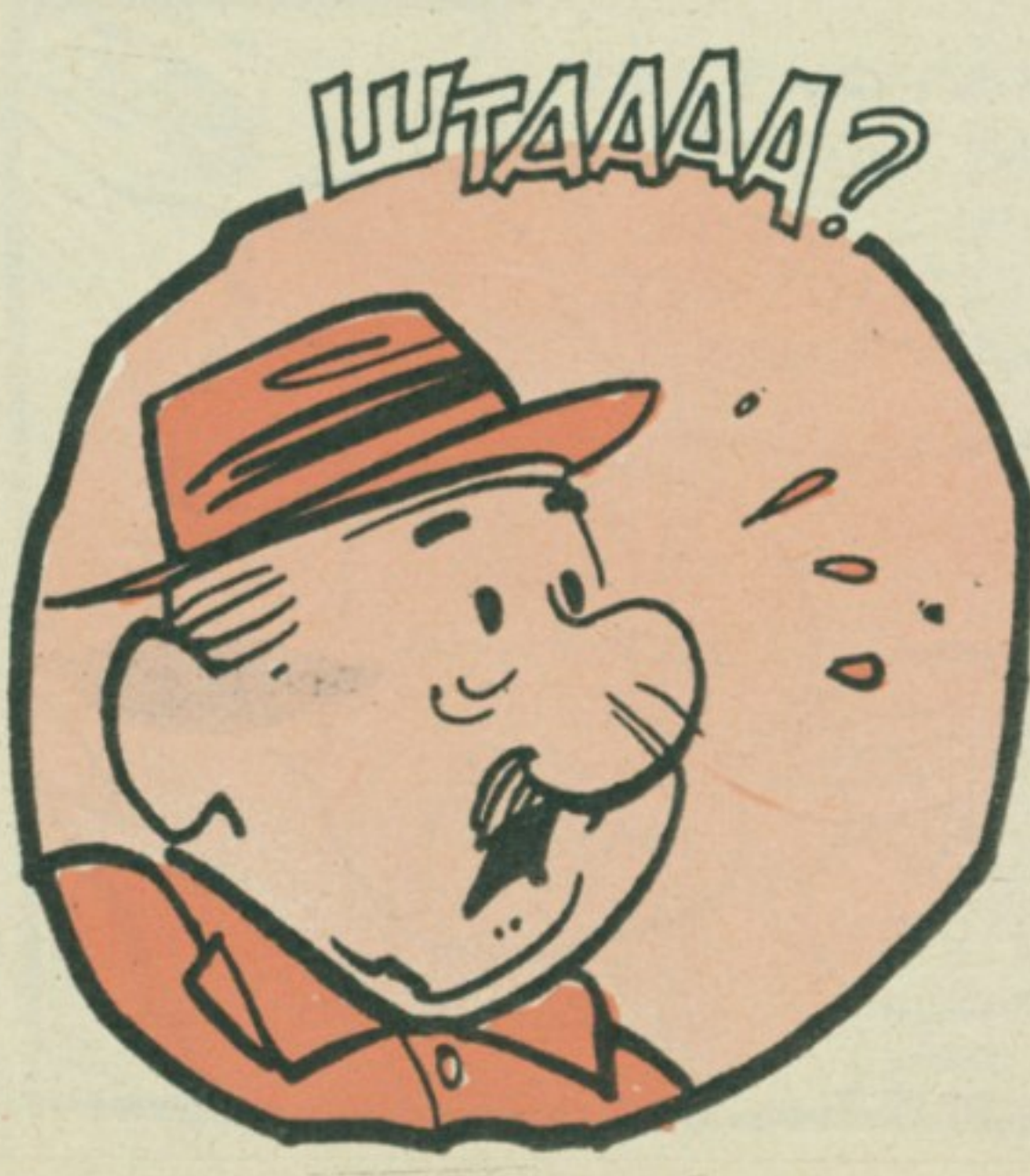

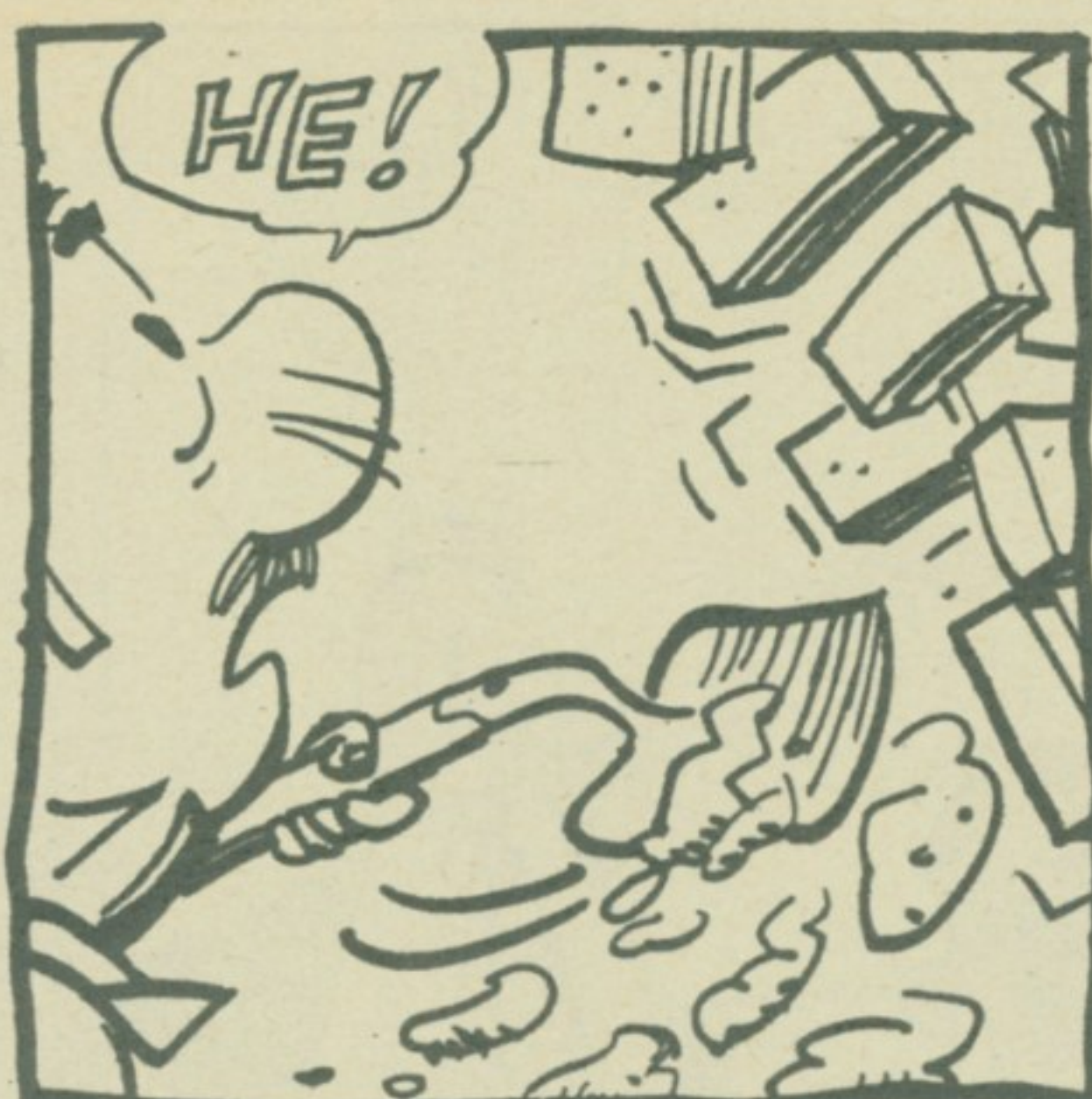

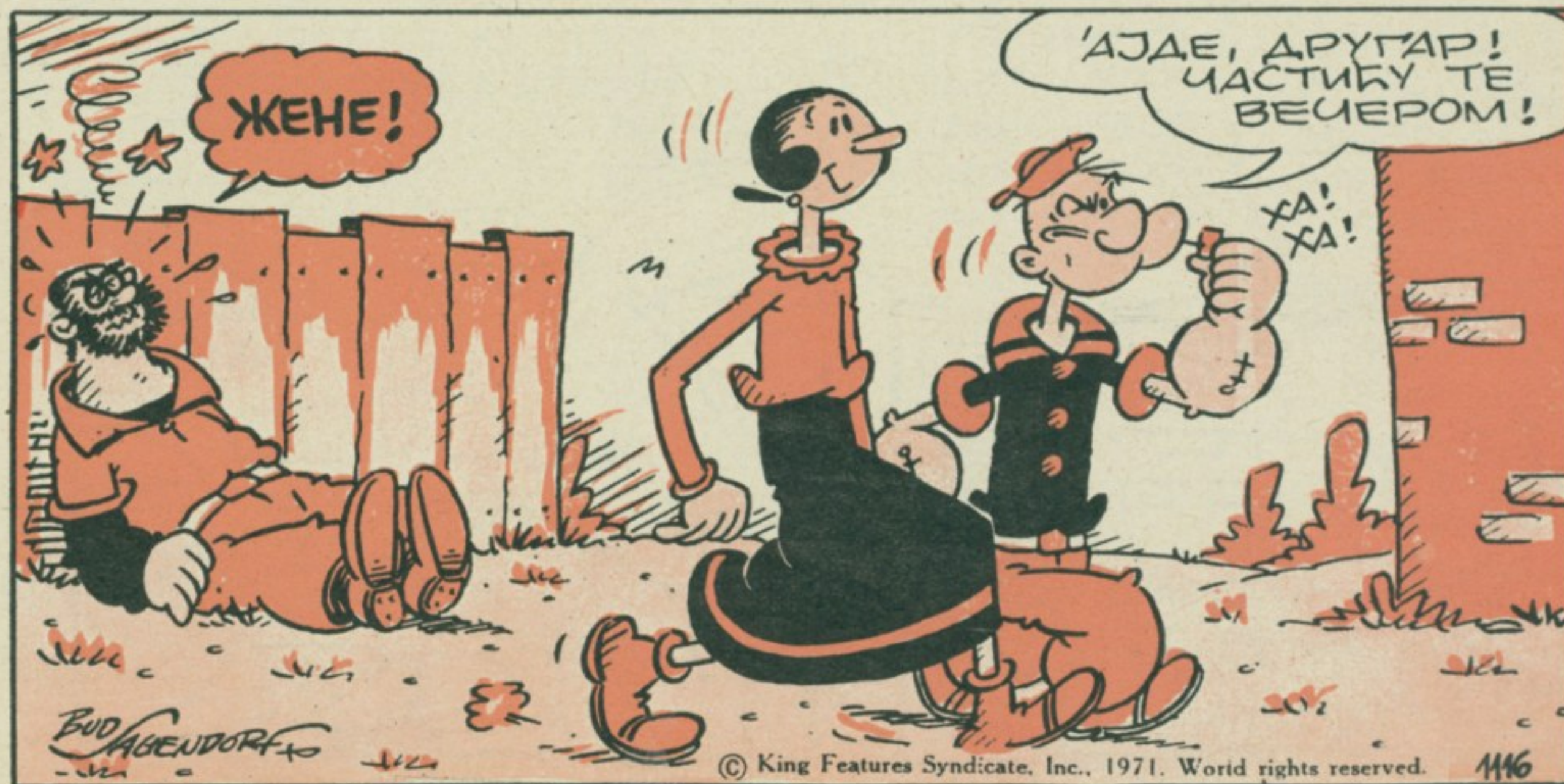
• КРАЈ •

Денис: МАЈСТОР-КВАРИШ

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

НА КРОВУ
ЈЕДНЕ
СТАМБЕНЕ
ЗГРАДЕ...

ПОПИКУ КАФУ
КАД ОБИЂЕМ
КРОВ И
ТАВАН...

ХЕЈ! ШТА РАДИТЕ
ОВДЕ ГОР...
АААХ!

СВЕ ЈЕ У РЕДУ,
ПАУЧЕ! СКОЧИ И
НАБИ ДЕЈИ
АРДЕН!

ПОЖУРИ!

НЕ...
НЕ!

ПУСТИ ЈЕ! ВЕК
СМО ВАС СНИМИЛИ!
САМО НАМ ЈЕ ТО
ТРЕБАЛО... ДА НА-
МАМИМО ФЛАША
ГОРДОНА!

КО СТЕ
ВИ? И
ШТА
ХОЋЕТЕ
ОД
МЕНЕ?

УСКРО
ЋЕТЕ
САЗНАТИ,
МИС
АРДЕН!

ПРИ-
ПРЕМИ
ПРО-
ЈЕК-
ТОР!

ОКРЕ-
НУО СИ
БРОЈ
ФЛАША
ГОРДО-
НА?

ДА! УПРАВО
СЕ ЈАВЉА...

ДЕЈИ!

У ИДУЌЕМ БРОЈУ: ОСВЕТОЉУБИВИ МИНГ!

СВЕТ БЕЗ ГРАНИЦА

Издавачка кућа „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“ организује сталну награду продају књига из својих богатих колекција. У овом броју „Политикиног забавника“ нуди вам библиотеку „Дечји свет“ коју са узбуђењем читају и стари и млади.

Библиотека садржи комплет од 10 лепо опремљених књига.

1. Никол Лезије:
ТАЈНА ЖУТОГ БАЛОНА
2. Алфонс Доде:
ПИСМА ИЗ МОГ МЛИНА
3. Рене Ређани:
ПУСТОЛОВИНЕ ЧАРОВНОГ ЛЕТА
4. Виктор Ворошилки:
И ТИ ЊЕШ ПОСТАТИ ИНДИЈАНАЦ
5. Јуриј Томин:
ЧАРОВЊАК ИДЕ ГРАДОМ
6. Богумил Ржиха:
СМЕНА КАПЕТАНА
7. Магда Сабо: ПЛАВО КАО ОСТРВО
8. Александар Волков УРФИН ЦУС

Цена комплета: 96 дин.

Купци који наруче комплет за готово (платење по узету) добијају као награду две књиге: „ДАВИД КОПЕРФИЛД“ Чарлса Дикенса и „ИНДИЈАНКА САЏО И ЊЕНИ ДАВРИЋИ“ Сиве Сове.

Библиотека се може добити и на отплату, али без награде. У том случају комплет садржи 10 књига и кошта 120 дин. Најмања месечна рата може износити 30 дин.

Попуњену и оверену нарудбеницу пошаљите на адресу: НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“, 11000 Београд, Француска 24.

НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“
11000 Београд, Француска 24

НАРУДБЕНИЦА 11

Овим неопозиво наручујем ЗА ГОТОВО (поузећем) по цени од 96 дин. по једном комплету, односно НА ОТПЛАТУ по цени од 120 дин. по једном комплету (непотребно прецртати):
_____ комплета библиотеке ДЕЧЈИ СВЕТ.

(Име, очево име, презиме и занимање)

(Број поште, место, улица и број)

(Потпис наручиоца)

(Овера о запослењу за купце на отплату)

Уплату ћу извршити поузећем, односно у месечних рата на жиро-рачун „Младог поколења“, Београд, бр. 60801-601-2068 У случају спора признајем надлежност суда у Београду.

МУЗИЧКА ПОШИЉКА

Пружамо вам прилику да преко нашег листа набавите најновије грамофонске плоче. Треба само да испуните нарудбеницу, а плоче ћете платити поштару кад вам их донесе.

Чувајте све наше МУЗИЧКЕ ПОШИЉКЕ јер објављене листе грамофонских плоча СТАЛНО ВАЖЕ. То значи да на једној нарудбеници можете да поручите плоче са старих и нових наших листа, и то без обзира на врсту плоча и музике коју наручујете (лонг-плеј или мале плоче, поп, забавна или народна, класична, без-музика).

Цена плоча преко Забавника иста је као и у радњама! Важно је да ваша нарудбина не сме бити мања од 50 дин. пошто поштарину не плаћате ви него ми. Али ако наручите плоче за 100 динара, добијате још једну на поклон, за 150 динара, две плоче, за 200 динара три, итд.

Пажљиво изаберите плоче, напишите њихове бројеве и своје податке на нарудбеницу, залепите је на дописницу и пошаљите на адресу: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, Македонска 29.

ВАША НАРУДБИНА НЕ СМЕ ДА БУДЕ МАЊА ОД 50 ДИНАРА, ПОШТО ПОШТАРИНУ НЕ ПЛАЋАТЕ ВИ НЕГО МИ.

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

НАРУДБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво наручујем плоче под бројевима:

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштан. број и место)

(Улица и број)

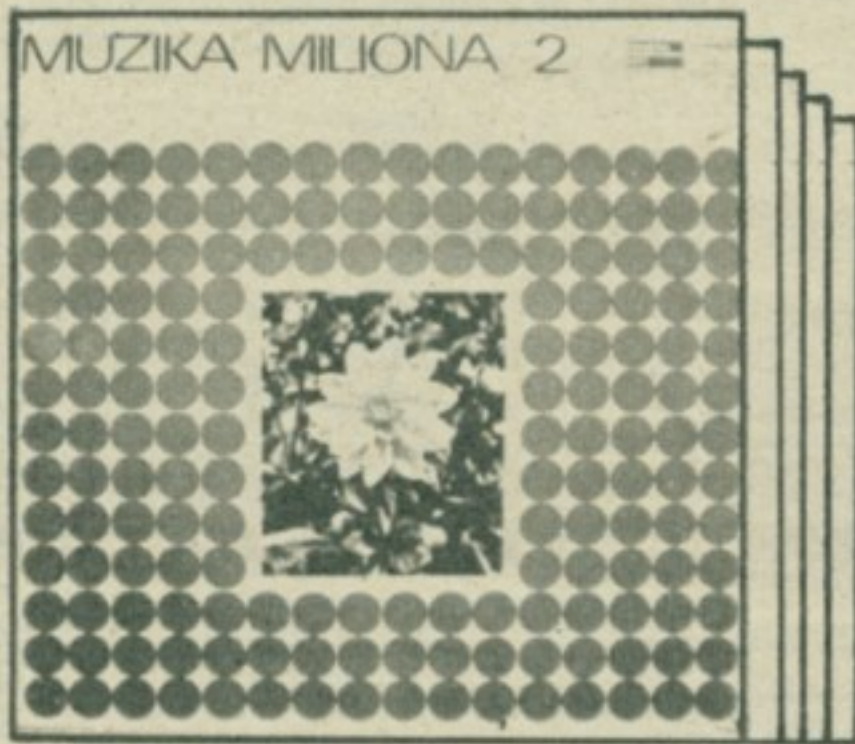
Датум

Потпис

Нарудбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

У серијама Музика милиона, Мали концерт по жељи и Оперске музичке аечери, у издању ПГП-а РТВ, сабрали су најпопуларнија дела озбиљне музике великих музичких стваралаца, у извођењу најистакнутијих оркестара и под диригентском палицом најпознатијих светских диригената.

Извођачи: Оркестар „Ламуре“, Хашка филхармонија, Бечки симфонијари, Мађарска филхармонија, Оркестар париске националне опере, Лондонски симфонијски оркестар и Симфонијски оркестар из Минеаполиса.

69

Сањарење — Шуман; Баркарола — Ј. Офенбах; Валцер цвећа из свите Шелкуишчик — П. И. Чајковски — Цена 16. — дин.

70

Хор из опере Ернани — В. Верди; Серенада оп. 15 бр. 1 — М. Московски; Краљевски валцер — Ј. Штраус — Цена 16. — дин.

71

Арија Каварадосија из опере „Тоска“ — Ђ. Пучини; Балетска сцена — Ј. Хелмесберггер; Полонеза у Ас-дуру оп. 53 Хероик — Ф. Шопен — Цена 16. — дин.

72

Менует у Г. дуру оп. 14 бр. 1 — Ј. Падеревски; Гавота из опере Миџон — А. Томас; Последња ружа — Ф. Флотов; Менует у Г-дуру — Бетсвен — Цена 16. — дин.

73

Предигра за оперу „Кармен“ — Ж. Бизе; Арија Тореадора из опере „Кармен“ — Ж. Бизе; Арија Радамеса из опере „Аида“ — Ђ. Верди; Хор војника из опере „Фауст“ — Ш. Гуно — Цена 16. — дин.

74

Арија Рудолфа из I чина опере „Боеми“ — Ђ. Пучини; и дует из опере „Продана невеста“ — В. Сметана; Руже са југа — Ј. Штраус — Цена 16. — дин.

75

Песма — Ф. Шопен — Меланх; Триова ружица — П. Чајковски; Пролетно жуборење — Ф. Синдинг; Игра из балета „Гајане“ — А. Хачатуријан — Цена 16. — дин.

76

Наполитанска серенада — Г. Винклер; Хор морнара из опере Летећи Холанђанин — Р. Вагнер; Арија из опере „Веселе жене Виндзорске“ — О. Николај; игра из опере „Цар и дрводеља“ — А. Лорцинг — Цена 16. — дин.

77

Хор ходочасника из опере „Танхојзер“ — Р. Вагнер; Арија из опере „Евангелиман“ — В. Кинцл; О Изиз и Озирис, арија из опере „Чаробна фрула“ — В. А. Моцарт; Молитва Валентина из опере „Фауст“ — Ш. Гуно — Цена 16. — дин.

78

Риголето — Ђ. Верди; Caro Nome Sonambula — В. Белини; Come per me Sereno — пева Лина Паљуги — Цена 16. — дин.

79

Севилски берберин — Ђ. Росини; La Calunnia, Симоне Боканегра — Ђ. Верди — il lacerato spirito — певају Чезаре Сиени и Ђулио Нери — Цена 16. — дин.

80

Кавалерија Рустикана — П. Маскањи; Интермецо, Пријатељ Фриц — П. Маскањи — Интермецо — Цена 16. — дин.

81

Боконда — А. Пучини; Suicidio, Травијата — А. Верди; Addio del passato — пева Марија Калас — Цена 16. — дин.

82

Андре Шеније — А. Бордин; «Inproviso un di Nel Azzurro Spazio» Андре Шеније — А. Бордин; Come un bel di maggio — пева Франко Корели — Цена 16. — дин.

83

Трубадур — Ђ. Верди; il Balen Del Suo Sorriso i Otelo — Ђ. Верди; Credo in un dio crudel — певају Карло Таљабуе и Ђузепе Тадди — Цена 16. — дин.

84

Одломци из дела Ђ. Вердија — Моћ судбине, Травијата, Набуко; Ф. Менделсон — Сан летње ноћи и Ђ. Мајербер — Пророк; Цена 50. — дин.

85

Одломци из дела Т. Албинони, К. М. Вебера, О. Николаја, Ф. Шуберта, Ј. Брамса, М. Глинке и П. И. Чајковског; Цена 50. — дин.

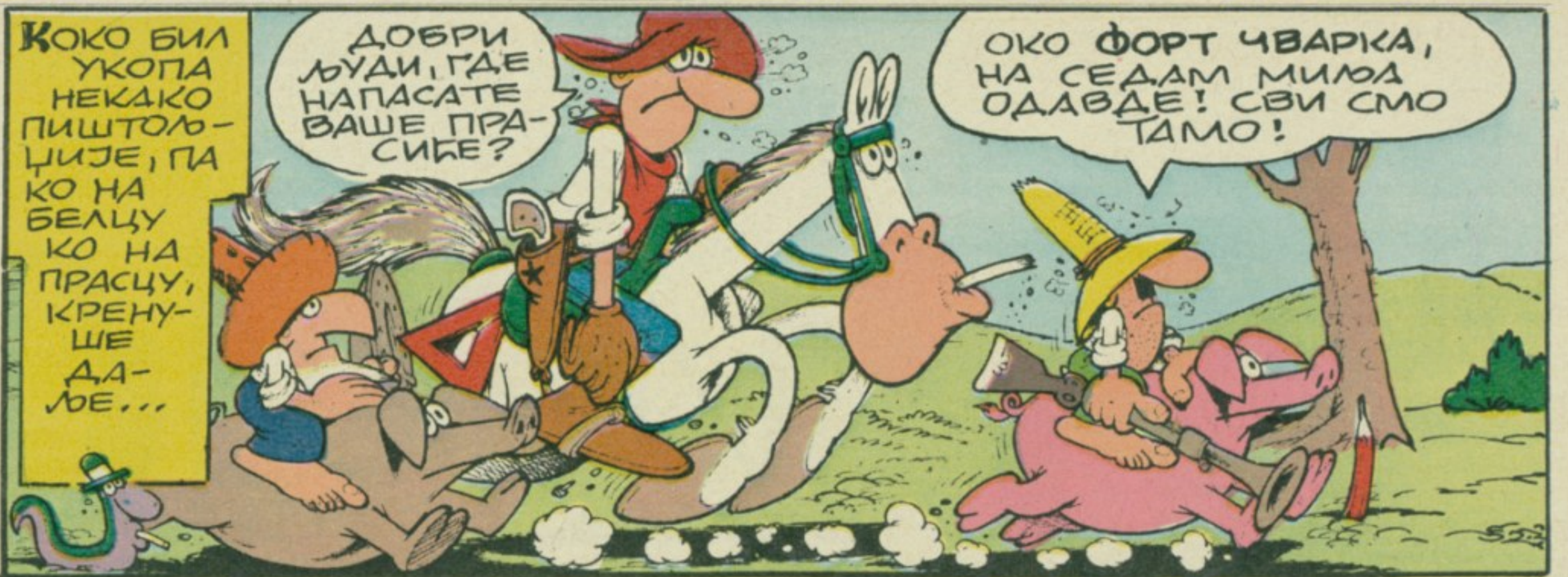
86

Избор из дела Листа, Римског Корсакова, Дворжака, Чајковског и Супеа. Ту су још и Диран, Провост, Бон, Московски, Димки и Брага — 50. — дин.

КОКО БИЛ

ДУМБАРА
БАМБРА
ДУМ
УМ!

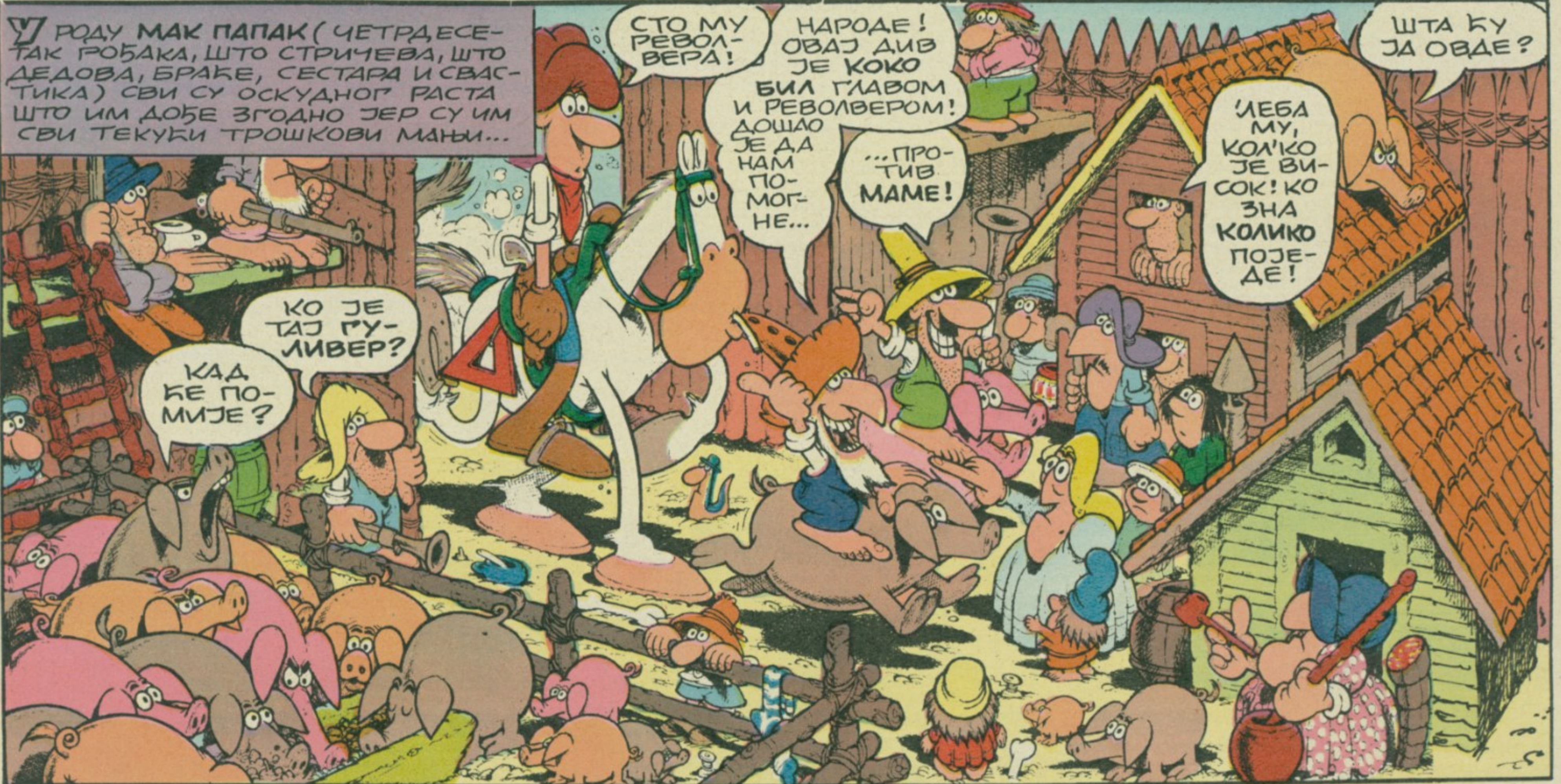

КОКО БИЛ
УКОПА
НЕКАКО
ПИШТОЛ-
ЦИЈЕ, ПА
КО НА
БЕЛЦУ
КО НА
ПРАЦУ,
КРЕНУ-
ШЕ
ДА-
ЉЕ...

ДОБРИ
ЉУДИ, ГДЕ
НАПАСАТЕ
ВАШЕ ПРА-
СИКЕ?

ОКО ФОРТ ЧВАРКА,
НА СЕДАМ МИЉА
ОДАВДЕ! СВИ СМО
ТАМО!

У РОДУ МАК ПАПАК (ЧЕТРАДЕ-
ТАК РОБАКА, ШТО СТРИЧЕВА, ШТО
ДЕДОВА, БРАКЕ, СЕСТАРА И СВАС-
ТИКА) СВИ СУ ОСКУДНОГ РАСТА
ШТО ИМ ДОБЕ ЗГОДНО ЈЕР СУ ИМ
СВИ ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ МАЊИ...

КО ЈЕ
ТАЈ ГУ-
ЛИВЕР?
КАД
ЋЕ ПО-
МИЈЕ?

СТО МУ
РЕВОЛ-
ВЕРА!

НАРОДЕ!
ОВАЈ ДИВ
ЈЕ КОКО
БИЛ ГЛАВОМ
И РЕВОЛВЕРОМ!
ДОШАО
ЈЕ ДА
НАМ ПО-
МОГ-
НЕ...

...ПРО-
ТИВ
МАМЕ!

ШТА ЋУ
ЈА ОВДЕ?

ЉЕБА
МУ,
КОЛКО
ЈЕ ВИ-
СОК! КО
ЗНА
КОЛИКО
ПОЈЕ-
ДЕ!

ЈЕСТЕ ЛИ СВИ
ТАКО МАЛИ...
ПОРОДИЧНО?

КАД НЕМА
ДРУГОГ СВЕТА
МИ СМО СЕБИ
НОРМАЛНИ!

БАШ СТЕ
СИМПА-
ТИЧНИ!
КО ЈЕ...
ОВАЈ...
КО ВАМ
ЈЕ ПО-
ГЛАВАР?

ДЕДА
КЕЦ!
ЕНО ГА
ПРЕД
КУКОМ!

ДЕДА, ОВО
ЈЕ КОКО
БИЛ! ДОШО
ЈЕ ДА НАМ
ПОМОГНЕ
ПРОТИВ
МАМЕ!

ДРАГО
МИ ЈЕ!
УБИТЕ
ДА НЕ-
ШТО ПО-
ПИЈЕМО!

ВРЛО РАДО...
ХМ! МАЛО МИ
ЈЕ ПОТЕШНО...

ХЕ! НАМА
И НИЈЕ...

СЕДИТЕ, МИ-
СТЕР КОКО
БИЛ!

ДОК КОКО
БИЛ РАЗГО-
ВАРА СА ДЕ-
ДА КЕКОМ,
У ТВРЂАВУ
МАК
ПАПКОВИХ
ПАДЕ
УПАЉЕНА
ШИПКА
ДИНАМИТА
(ПРАВОГ)!

НАЈЛУЋИ РИМСКИ

Двесто седамнаесте године наше ере убијен је познати римски цар Марко Аурелије Каракала. Убио га је преторијански префект, командант царске гарде, Макрин и себе прогласио за цара Империје. Али, Макринова владавина није дуго трајала. Шеснаестог маја, следеће, 218. године на чело Римске империје дошао је Марко Аурелије Антоније, познатији као Хелиогабал.

Хелиогабалова мајка Семида успела је да убеди јавност да је Хелиогабал незаконити син убијеног цара Каракала и да је, како Каракала није имао законитих наследника, право на престо његово. Иако је Хелиогабал тада имао само петнаест година, Сенат га је признао за владара а преторијанци су веровали да ће са овим дечаком — владаром имати мање муке него са самозваним царем Макрином. Али, преварили су се!

Крокодил на ђоклон

На прву седницу, којој је председавао у Сенату, петнаестогодишњи цар Марко Антоније Аурелије дошао је са женском дијадемом на глави, обојених очних капака и намазаних трепавица и обрва. Био је обучен у свилену одору чудног кроја а пратила га је баба-дадиља Меца коју је касније, за све време своје владавине, питао за мишљење кад год је требало да донесе неку важну одлуку.

У Риму се у почетку веровало да су то само пролазни хирови размаженог малолетног владара. Али, док је у царству на све стране узимао маха неред, корупција, похлепа и разврат, приватни и јавни живот императора показао се као ругло и највећа увреда традиционалном појму римске мужевности.

Хелиогабалове лудорије биле су безбројне. Ниједан римски владар пре, а ни после њега није приређивао поморске битке у огромним базенима до врха напуњеним вином. За Марка Аурелија Антонија било је то право уживање. На једној од његових многобројних раскошних гозби поједено је шест стотина лабудових мозгова.

Обичај је био да се на Хелиогабаловим гозбама кроз таваницу која се могла отворати гостима просипа цвеће на главу. Али, многома је пресела и гозба и цвеће јер је мирис цвећа био јак а количина тако велика да су се људи гушили под њим.

Римски Сенат и патрицији ускоро су заузели отворен став непријатељства према раскалашном и необузданом владару. Знајући то, он је покушао да стекне популарност код народа кога је његов начин живота у прво време разоњивао. Цар је почео масовно да дели поклоне, необичне и скупе, али најчешће бескорисне. Поред домаћих животиња и робова поклањао је народу камиле, мајмуне, нојеве и крокодиле. Оваквим поклонима, који се

нипошто нису смели одбити, нико се, наравно није радовао.

Недопустиво је било ослободити се царевог поклона иако је он долазио само као беда на беду. Јер, кад би обичан, сиромашан човек добио крокодила, морао је да сагради за њега нарочит базен и да га добро храни. А Хелиогабал је одредио људе који су обилазили домове оних које је „усрећно“. Бар једном недељно навраћали су „инспектори“ да виде како жи-

ви и напредује царев поклон.

Поред оваквих хирова, Хелиогабал је имао и других. Тако је једном, кад је дуго очекивано жито са Сицилије најзад стигло у Рим, уместо да нареди да овај драгоцен терет буде подељен гладнима, наредио да га потопе заједно са бродовима на којима се налазио.

Хелиогабал је рођен у Сирији 204. године у граду Емесу, данас Хомс. Његово право име је Вариус Ави-

тус, а име Марко Аурелије Антоније узео је кад је постао цар.

Смешна џроцесија

Како су његови преци у Емесу били високи свештеници источњачког божанства Бала, а он сам врховни свештеник локалног бога Елиогабала, Хелиогабал је у Риму својим поданицима на-

МЛАДИ ХЕЛИОГАБАЛ ЈЕ УЖИВАО ДА ДО БЕСВЕСТИ ОПИ-
ЈЕ СВОЈЕ ГОСТЕ, А ДА БИ ИХ ОТРЕЗНИО, ПУШТАО ЈЕ
НА ЊИХ ЛАВОВЕ, ТИГРОВЕ, МЕДВЕДЕ И ДРУГЕ ЗВЕРИ

ЦАР

метао обожавање Бала ни-
подаштавајући римске бо-
гове. Ово мешање у рим-
ску религију примљено је
са великим незадовољством,
али Хелиогабал је, са сво-
јом бабом, мајком и тет-
ком, строго водио рачуна о
томе да сваки незадовољник
одмах буде најстроже каж-
њен. Уз то, пропагирао је у
Риму култ Сунца и широм
земље отимао најлепшу пат-
рицијску децу и жртвовао
их свом божанству.

На брегу Палатину, неда-

леко од царског двора, по
његовом наређењу подиг-
нут је велелепан храм јед-
ној обичној каменици. Био
је то повећи метеорски ка-
мен који је Хелиогабал до-
нео из Сирије и прогласио
га за божанство Сунца а се-
бе наименовао за врховног
првосвештеника тог каме-
ног божанства. За време ве-
ликих процесија које су при-
ређиване сваке године у ле-
то камен је постављан на
кола украшена златом и
драгим камењем. Хелиога-
бал је испред запрете од шест
белих, раскошно опремље-
них, коња држао узде у ру-
кама и идући натрашке, во-
дио процесију улицама Ри-
ма. За то време војници су
пазили да владар не удари
о нешто и не оклизне се а
улице којима је процесија
пролазила биле су посуте
златним прахом. Процесија
је извођена ноћу па је на-
род, идући за колима, но-
сио буктиње и бацао венце
цвећа на свечану поворку.

Торањ за самоубиство

Са својим пријатељима
цар се понашао веома чуд-
но: обасипао их је поклони-
ма и позивао на свечаности.
Ту их је најпре до бесвести
опијао а онда покушавао да
их отрезни пуштајући на
њих лавове, тигрове, мед-
веде, леопарде и друге
звери. Тренутак насилног
отрежњења, од страха, пи-
јаних званица Хелиогабал
је највише волео да пос-
матра. На срећу избезумље-
них људи, звери најчешће
нису имале зубе. Ипак, не-
очекивани загрљаји са њи-
ма нису били нимало неж-
ни.

Негде око половине Хе-
лиогабалове владавине у Ри-
му је живео грчки гладија-
тор Аурелијус Зотикос. Био
је то чувен и привлачан ат-
лета који је одмах пао у
очи младом императору. Ме-
ђу њима се развило прија-
тељство из кога је Зотикос
извукао велику корист —
згрно је огромно богат-
ство и безмало, постао не-
крунисани владар Рима.

Марко Аурелије Антони-
је ни у чему није поштовао
римску традицију. На по-
четку своје владавине он се
ожењо једном младом вес-
талком, а весталке, по рим-
ском закону, под претњом
смртне казне нису се сме-

ле удавати. Пропраћен згра-
жањем и осудом Римљана
који су поштовали традици-
ју, овај брак је убрзо рас-
кинут, али не због тога што
је Хелиогабал хтео да уго-
ди јавности. Тако је незадо-
вољство против њега све
више расло и сада, у време
Зотикосовог дивљања по
земљи, малолетни цар није
имао велике изгледе да још
дugo остане на престолу.

Када је сазнао да му пре-
торијанци прете смрћу, Хе-
лиогабал је почео да при-
бавља најразноврсније ску-
поцене бодеже, свилене гај-
тане, безболне отрове и чи-
тав арсенал средстава који-
ма би могао себи одузети
живот ако дође до најгорег.
Чак је наредио да сагра-
де висок торањ са кога би
могао да се баци у амбис.

Доле владавина жена!

Преторијанци су 222. го-
дине, после Хелиогабаловог
покушаја да убије свог бра-
та од тетке Александра Се-
вера јер би овај могао за-
узети његово место на пре-
столу, припремили заверу и
одлучили да је по сваку це-
ну спроведу. Сазнавши за
то, Хелиогабалова мајка Се-
мида успела је да се сакри-
је са својим сином у клао-
ку у царском двору, али
преторијанци су убрзо саз-
нали где се налазе и опко-
лили их. Аурелиус Зотикос
благовремено је побегао а
да свог пријатеља није оба-
вестио шта му се спрема.

— Лудак! Отпадник! Ос-
крнавитељ весталки! При-
јатељ грчког гладијатора.
Доле владавина жена! —
урлала је маса.

Дрхтећи, Хелиогабал је
слушао повике пуне мрж-
ње. Врата на скровишту у
коме се налазио нису дуго
издржала и гомила прето-
ријанаца је нахрупила унут-
ра. Цар је стајао иза своје
мајке и грчевито се држао
за њу. Кад су га силом отрг-
ли, неки преторијанац јед-
ним потезом мача одрубио
му је главу.

Гомила је кренула рим-
ским улицама вукући мртво
тело владара без главе. Нај-
зад су га бацили у Тибар.

За новог римског цара и-
забран је Александар Се-
вер, син Семидине сестре.
Овај Хелиогабалов брат
од тетке био је кудикамо
бољи император. Једина
сличност са Марком Ауре-
лијом Антонијем, Хелиога-
балом, била је у томе да је
и он ступио на престо кад
је имао само четрнаест го-
дина.

Д. Е.

* * ТЕХНИКА * *

ДЕЧАК ОТКРИО ПЛАНЕТУ

Четрнаестогодишњи
Грејем Конрој, син јед-
ног управљача краном
из североисточне Енгле-
ске, открио је иза Плу-
тона једну нову плане-
ту којој је дао име По-
сејдон. Грејем се као а-
матер бави астрономи-
јом нешто мање од го-
дину дана. Научници
су, међутим, одбацива-
ли његову теорију о по-
стојању десете планете
све док се амерички а-

стронаути са Калифорнијског универзитета нису помо-
ћу радио-телескопа и компјутера уверили да таква пла-
нета заиста постоји.

До свог открића мали астроном је дошао математич-
ким израчунавањима. Компјутери америчких астронома
само су потврдили оно што је Грејем израчунао олов-
ком. Према њиховом тврђењу новооткривена планета је
три пута већа од Сатурна али се са Земље не види због
блеска звезда у Млечном путу.

ЗЛАТНИ НОСЕВИ

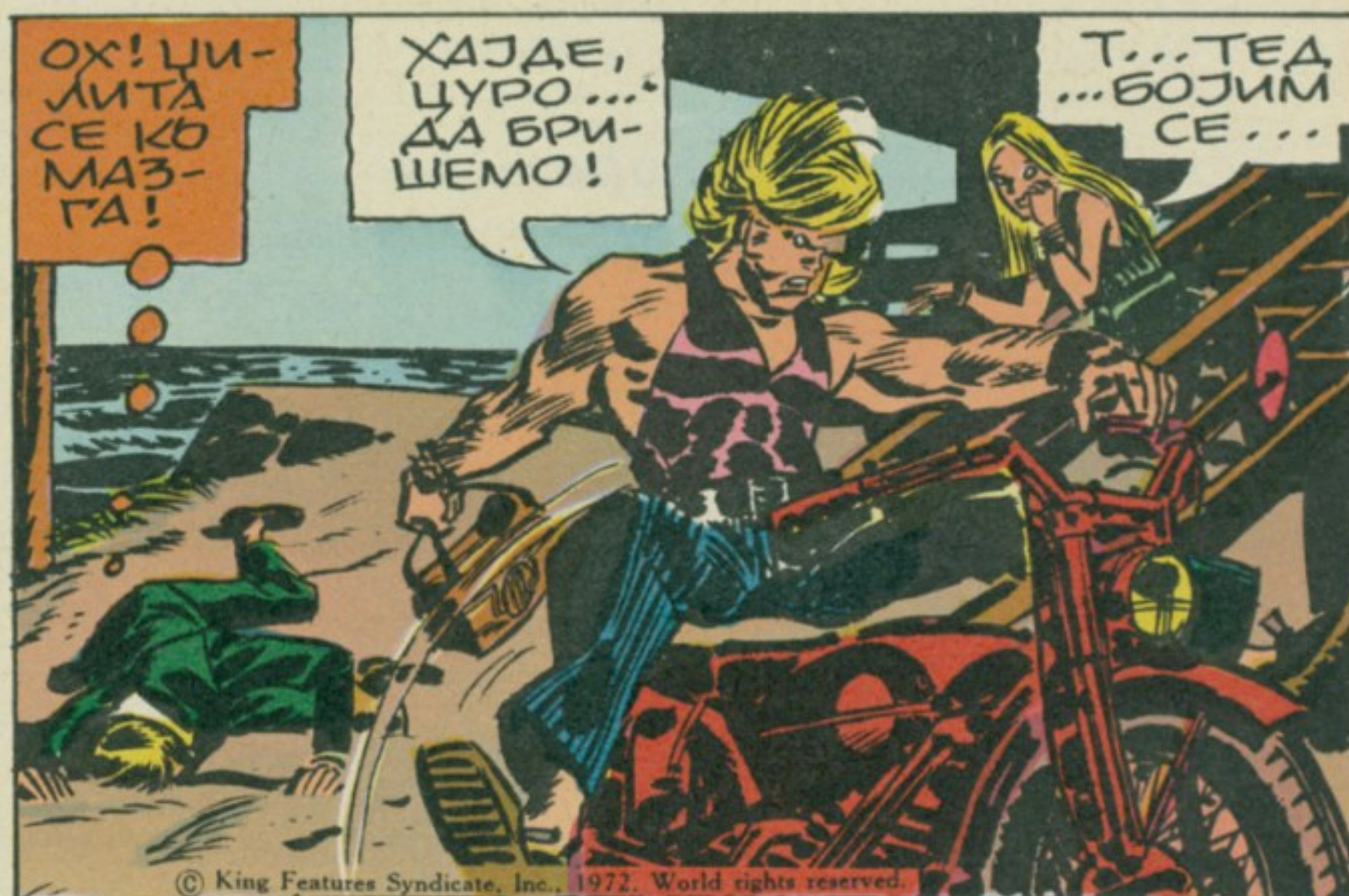
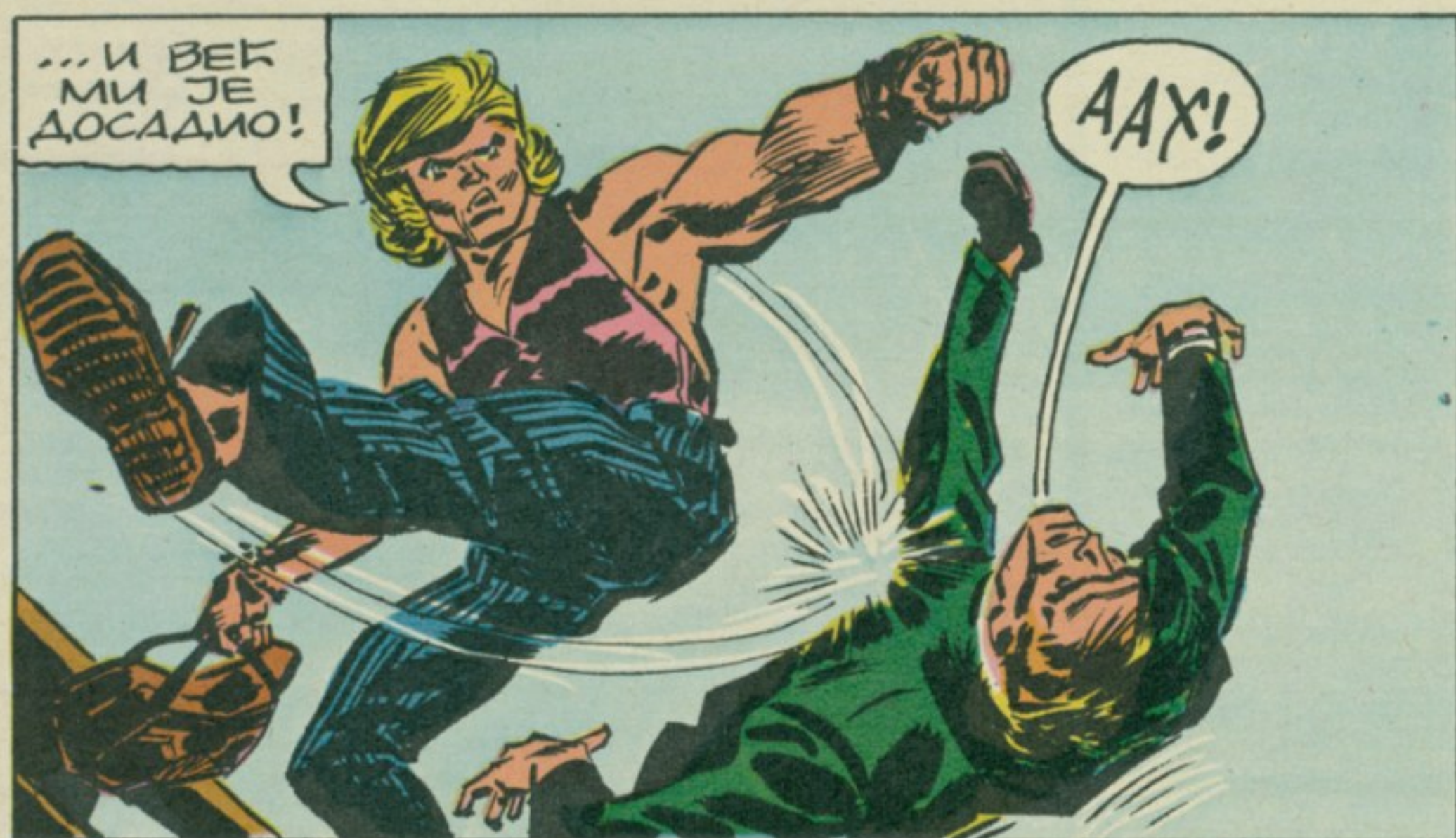
На Техничком институту у Велсвилу, у америчкој
савезној држави Њу Џерсију, људи са „добрим“ носе-
вима на веома су високој цени. Њихова једина дужност
је да својим изостреним чулом мириса одређују степен
и врсту загађености ваздуха чији узорци стижу из свих
градова Сједињених Држава. Показало се да су за овак-
ве тестове људски носеви сигурнији мерачи од најбо-
љих апарата.

ЗА ВЕЛИКЕ ПОЖАРЕ

Ватрогасна служба у Франкфурту добила је нове,
специјално конструисане аутомобиле-цистерне за гаше-
ње великих пожара. Два мотора од по 500 коњских сна-
га омогућују овом возилу, тешком 50 тона, брзину од 100
километара на час. Могућност маневрисања је велика
јер кола имају са обе стране возачке кабине. Цистерна
ватрогасних кола може да прими 18 хиљада литара воде
и 1200 литара пене за гашење.

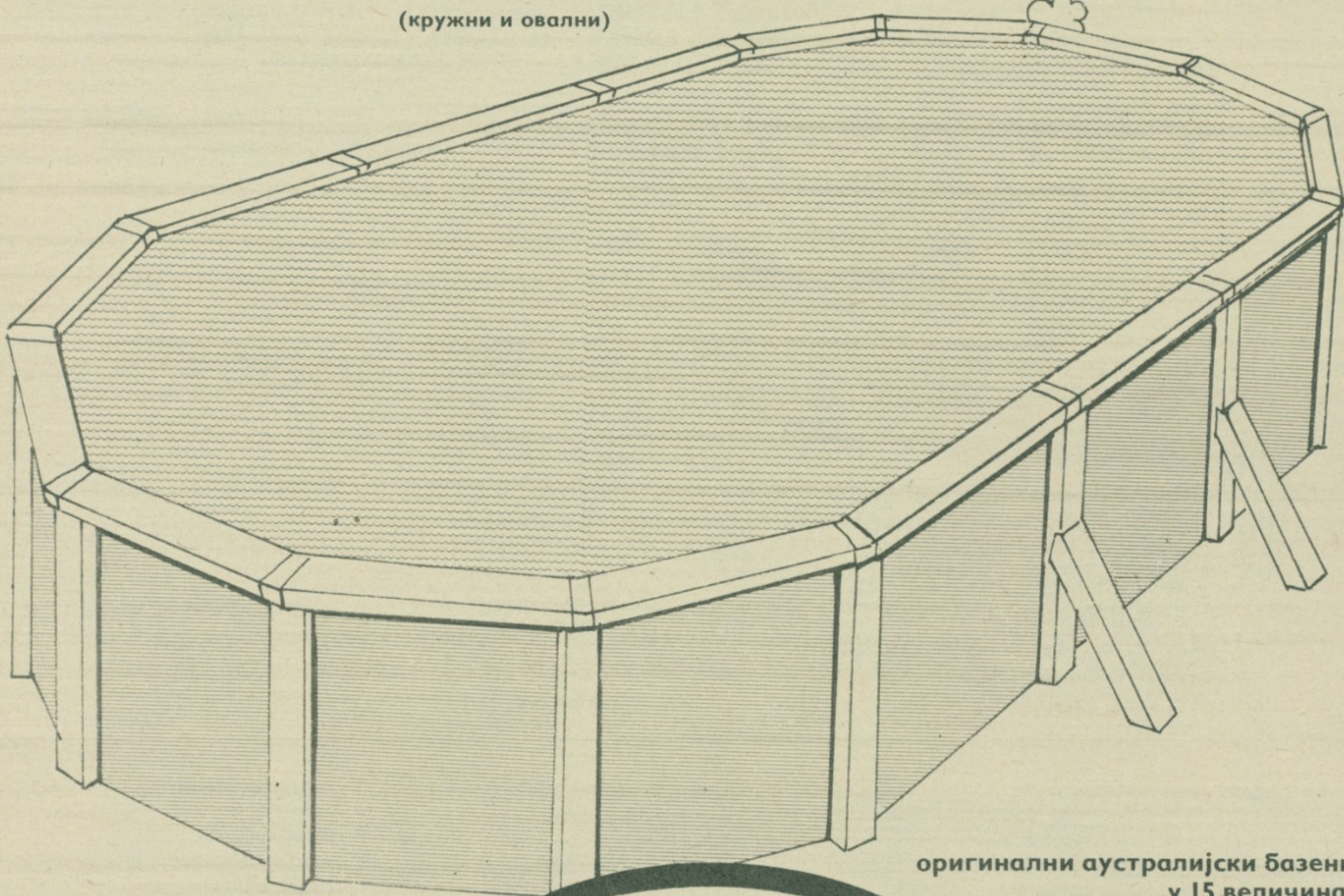
Царева баба-дадиља
Меза пратила је свог
унука у Сенат
и учествовала у
доношењу свих
важних одлука.

УКРОТИТЕ ЛЕТО!

„БАМБИ”, „БЛЕД”, „ОХРИД”, „ДУНАВ” И „ЈАДРАН”
МОНТАЖНИ БАЗЕНИ ЗА КУПАЊЕ
(кружни и овални)

оригинални аустралијски базени
у 15 величина:
од 1,80 x 0,30 м
до 11,60 x 1,22 м

Са комплетном опремом
по цени од 440 до
43.700 динара

„HEMOMETAL-KOMERC”
11000 БЕОГРАД,
Максима Горког 17а/III
Телефон: 011/456-323

„HEMOMETAL-KOMERC”
11000 БЕОГРАД, Максима Горког 17а/III
Доставите ми услове за куповину базена

(име и презиме)

(улица и број)

(пошт. бр. и место)

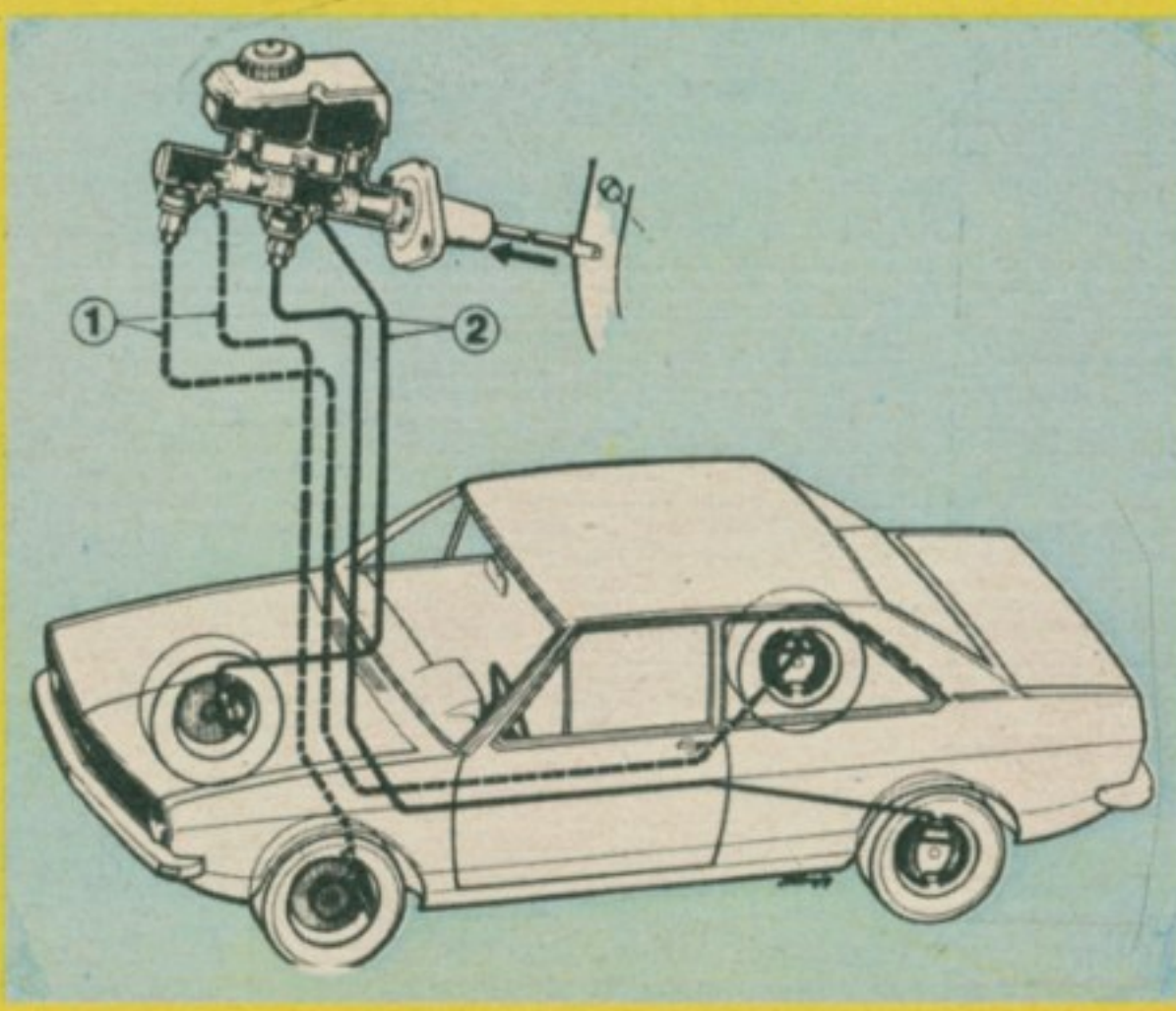
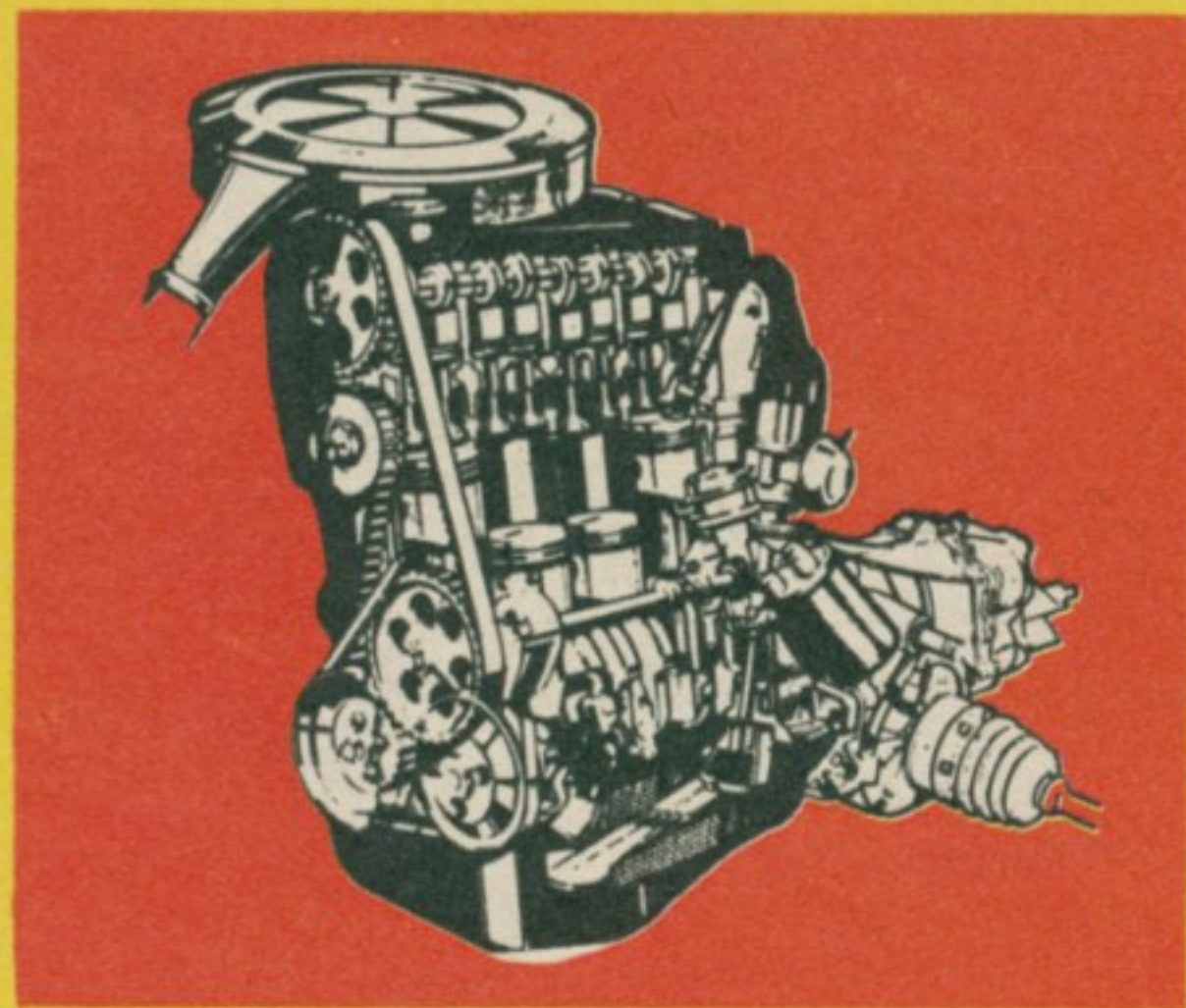

АУДИ 80 Л

Пресек мотора

Шема кочења

Једна иста формула дала је печат свим возилима ове фирме и допринела њиховом успеху на тржишту: предња вуча и нагнут мотор испред предње осовине. И нови ауди 80 Л, који је проглашен аутом године, задржао је ово решење, а уз то је наследио и многе друге одлике својих претходника. Тако, на пример, модерно али без претераности замишљена каросерија не представља никакво изненађење. То је само нови доказ старе особине немачких конструктора: осећања за меру.

ПОУЗДАН ДРУГ

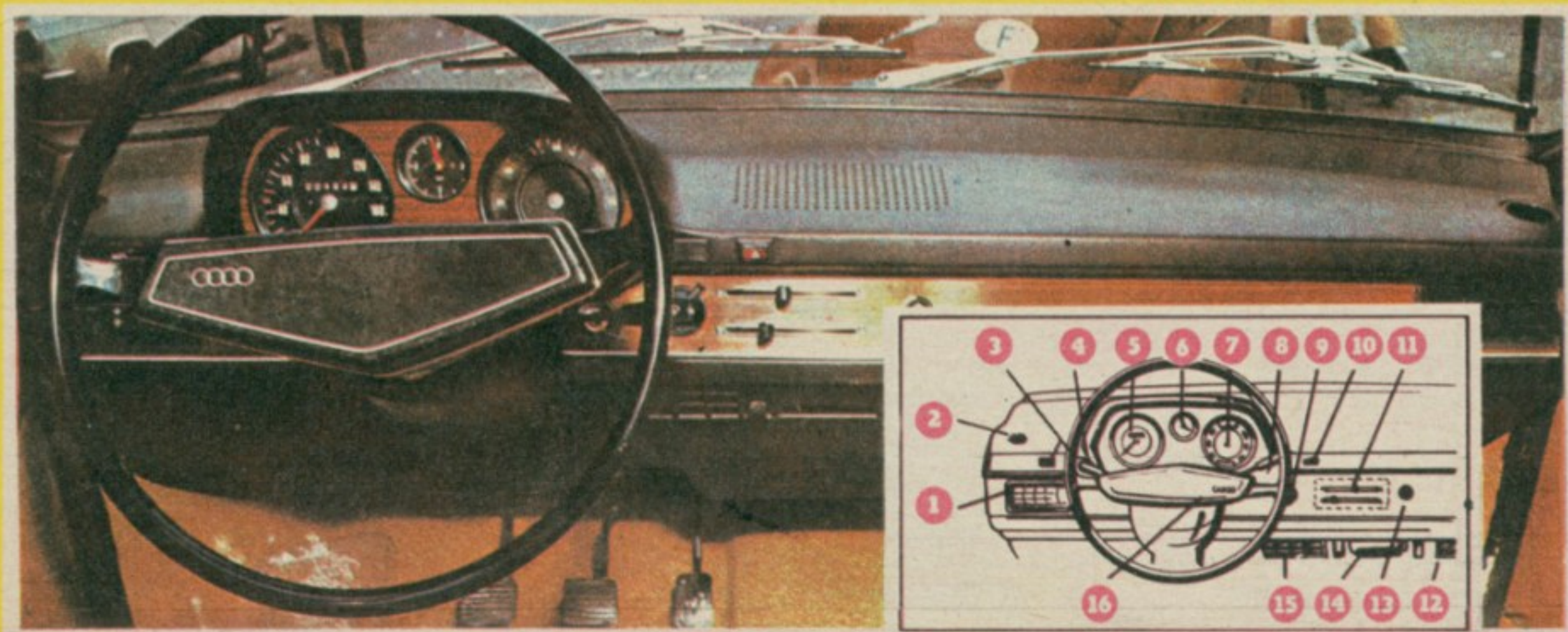
На пробним возњама, модел је у неколико махова постигао брзину од 146 километара на час, а при дужем спуштању ју је прекорачивао без видног оптерећења мотора. Нарочит утисак на испитиваче оставила је сигурност возила, која је беспрекорна у свим брзинама и на свим подлогама. Њу су конструктори постигли стабилним предњим трапом и добро замишљеним кочењем. Кочнице са дуплим протоком повезане су унакрсно (предњи леви точак са задњим десним, и обрнуто), чиме је постигнуто безбедно успоравање на влажном и клизавом путу. Притисак на папучицу производи брз, па

ПРЕДНОСТИ

- Сигурност на путу
- Лако и прецизно управљање
- Добро убрзање
- Сигурно кочење
- Тих рад мотора
- Пространа кабина
- Леп изглед

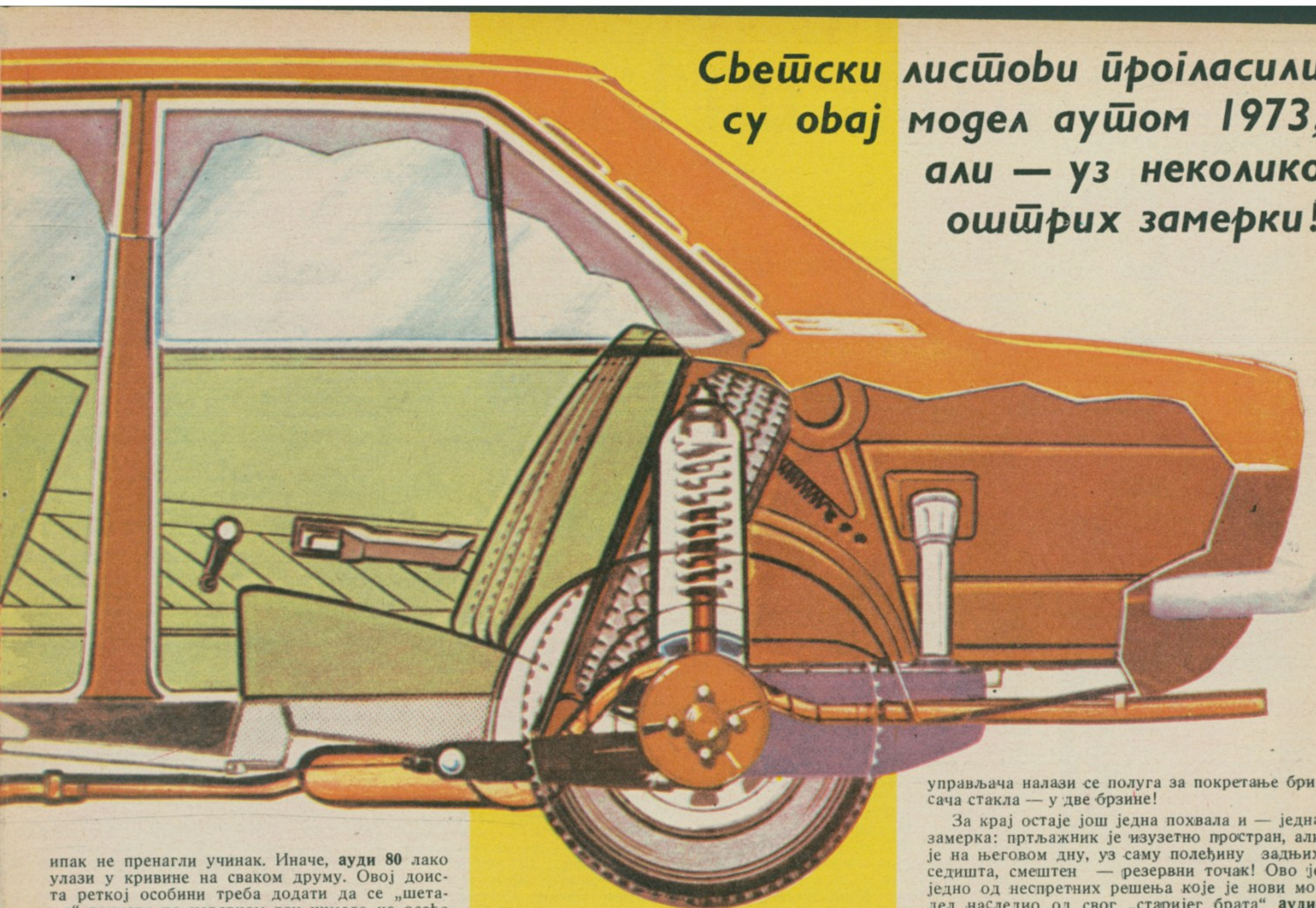
НЕДОСТАЦИ

- Непрецизан распоред брзина
- Круто вешање
- Велика потрошња
- Неудобна предња седишта
- Слабо опремљена кабина
- Лош смештај резервног точка

1) Леви вентилатор, 2) млазница за одмагљивање бочног стакла, 3) прекидач за фарове, 4) прекидач за показиваче правца, 5) брзиномер и километар-сат, 6) часовник, 7) мерач горива, термометар за воду, манометар за притисак уља и контролне лампе за показиваче правца, 8) подуга за покретање брисача стакла, 9) укључивање грејача кабине, 10) прекидач алармног уређаја, 11) регулатор загревања и хлађења кабине, 12) десни грејач, 13) упаљач за цигарете, 14) пепељара, 15) леви грејач, 16) сирена.

Свејски листови уредили су овај модел аутомобилом 1973, али — уз неколико оштрих замедки!

ипак не пренагли учинак. Иначе, ауди 80 лако улази у кривине на сваком друму. Овој доиста реткој особини треба додати да се „шетање“ точкова по неравном тлу нимало не осећа на управљачу, који одржава правац готово — сам од себе!

На жалост, други тестови нису дали тако похвалне резултате. Тако би, на пример, мењач заслужио сасвим добру оцелу да није непрецизне ручице која приморава возача да добро отвори очи при промени брзина. Ово се нарочито односи на положај за кретање уназад, који се налази одмах до првог степена преноса. Веома лако долази до грешке која у саобраћају може имати кобне последице.

Друга замедка: превелик апетит у односу на литражу од 1296 см³ и перформансе. При просечној брзини од 70 километара на час испитивачи су забележили потрошњу од 8,5 литара, а при максималној се она попела чак до — 15 литара!

ШТЕТА ЗА КАБИНУ!

Вешање је решено помоћу спиралних опруга, концентричних хидрауличних амортизера и стабилизационих шипки. Опруге се налазе на сва четири точка, али су позади нешто смањеног пречника да не би оптерећивале пртљажни простор. Међутим, и овде има слабих страна: задња осовина је крута а амортизери недовољно ублажују потрес, тако да возач осећа и најмању неравнину на путу.

Што се тиче кабине, њеној неудобности, осим слабе амортизације, доприносе и мале димензије предњих седишта, која су уз то тврда и имају кратке наслоне. То је штета, јер је путнички простор иначе велики и пријатно уређен, пружа одличну видљивост и савршену звучну изолацију (мотор и трансмисија су тихи, а аеродинамичном линијом избегло се чак и звиждање ветра при великим брзинама).

Грејање и вентилација решени су на најбољи начин, али кабина иначе није нарочито опремљена. Недостаје прејач задњег стакла, на предњим седиштима нема наслона за главу, а инструмент-табла је лишена волтметра и бројача обртаја радилице. За утеху, оно што постоји добро је распоређено. Чак веома духовито решење представља десни показатељ у коме су обједињени мерач горива, манометар за притисак уља, термометар за воду и контролне лампиче показивача правца. Са десне стране

Каросерија је једна од бољих страна аудија 80 Л. Ипак, као што се види на првој слици одозго, конструкторима се поткрала грешка: предњи показивачи правца смештени су на најосетљивијим деловима браника!

управљача налази се полуга за покретање брисача стакла — у две брзине!

За крај остаје још једна похвала и — једна замедка: пртљажник је изузетно простран, али је на његовом дну, уз саму полеђину задњих седишта, смештен — резервни точак! Ово је једно од неспретних решења које је нови модел наследио од свог „старијег брата“ аудија 100.

ЛИЧНА КАРТА ВОЗИЛА

● Мотор	4 цилиндра у линији, смештен испред предње осовине
● Запремина	1296 см ³
● Снага	60 КС/ДИН при 5800 о/мин.
● Преч. стублине и ход клипа	75×73,4 см
● Хлађење	водено
● Подмазивање	под притиском, зупчаста пумпа
● Запремина картера	3 л
● Резервоар за гориво	46 л
● Вуча	предња
● Квачило	суво, једнотањирасто
● Мењач	4 брзине, ручица на поду
● Шасија	самонесећа независно (тип Макферсон), помоћу спиралних опруга, концентричних хидрауличних амортиз. и стабилизационе полуге
● Предње вешање	круто, спиралне опруге, концентрични хидраулични амортизери и попречна стабилизациона полуга
● Задње вешање	напред диск, позади до бош, са унакрсним дуплим протоком. Ручна кочница мех. делује на задње точкове
● Кочнице	пет седишта, четворо врата
● Каросерија	860 кг
● Тежина	4,175×1,6×1,372 м
● Димензије	2,47 м
● Размак осовина	1,34 м
● Распон предњих точкова	1,335 м
● Распон задњих точкова	146 км на час
● Максимална брзина	8,5 л на 100 км
● Просечна потрошња	

ПОЛИТИКИН
"ЗАБАВНИИ"
И СВАКА КУЉА
ОТВАРАЈУ СРЦА
ЗА "СРЦА
ЛУТАЈУЋА"!

ВЕЧЕ
УЗ
РАДИО

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког по недељу на Радио-Београд 1, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

ЖИТ СТРАНА

БЕРЗА ПЛОЧА

● Желео бих да купим следеће плоче: BLACK SABBATH: »Master of Reality«, DEREK AND THE DOMINOS: »Layla«, JANE BIRKIN: »Je t'aime«, PETER HOLM: »Moonja« може и на француском језику, HAWK WIND: »Silver machine«, AFRODITAS CHILD: »Rain and tears« и STEVIE WONDER: »Superstition«.

Пеце Кирановски,
Ставре Ристовски 8,
Горче Петров

● Продајем албуме: LED ZEPPELIN: I, II, III, IV и V, SANTANA: »Abraxas« и III, BLACK SABBATH: »Vol. IV« и URIAH HEEP: »Magical Birth day«.

Раде Радовановић,
Ваљевска 8 а,
Сомбор

● Желим да купим плоче "Индекса" (осим "Свијет у коме живим", "Кривац си ти", "Сањам" и "Плима"). Обавезно навести цијену.

Дајана Будимир,
Жеље Варића 7,
Бања Лука

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

ENDRIGO SERGIO (Серђо Ендриго) један је од најпознатијих певача, песника и композитора у италијанској забавној музици. Његова популарност данас је прешла границе Италије. Више пута веома је успешно гостовао у нашој земљи и овде има велики број обожавалаца.

EMERSON, LAKE AND PALMER (Емерсон, Лејк и Палмер), је један од најпознатијих енглеских састава. Настао је у пролеће 1970. године. Чланови састава су: Кит Емерсон, оргуље, клавир и синтисајзер (некадашњи вођа групе "Нисе" (Nice), Грег Лејк, гитара, бас и вокални солиста) (некадашњи члан "Kinga Krimsona") и бубњар Карл Палмер, некадашњи члан групе "Атомик Рустер" (Atomic Rooster). У току три године заједничког ра-

да трио је стекао огромну популарност у целом свету. Албуми: »Emerson, Lake and Palmer«, »Tarkus«, »Pictures from an Exhibition« и »Trilogy«.

EAST OF EDEN (Ист оф Идн) можда најбољи састав "подземне" музике икада оформљен у Енглеској. Од 1967. године до данас група је наступала у девет различитих формација у којима је једини стални члан био виолиниста и вођа Дејв Арбус. Пре неколико месеци и он је оставио групу и сада свира у једном фолк-саставу. Десета постава је наставила без њега. Занимљиво је да на првој ЛП плочи чланови групе певају једну песму на нашем језику. Албуми: »Mercator Projected«, »Snafu«, »East of Eden«, »World of...« и »New Leaf«.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЈЕФИМИЈА

Текст и музика: Б. Салковић
Изводе: ЛУТАЈУЋА СРЦА

Уз старо платно и старо вино
и стара песма иде.
На древној слици жену и руку
још само очи пијане виде.

Ти више ниси овдје да трајеш
и точим благодет са усана својих.
Ти више ником ништа не дајеш
а немаш ни коме јер нема њих.

Јефимија, Јефимија, Јефимија,
сама си ти...

Јунаци с мачем, бркати и страшни
њежно су љубили твоје скуте.
Ти и даље нијемо на слици трајеш а
рђа једе мачеве љуте.

И ниси више овдје да тихо
младићу неком благослов предаш.
Ти само с руком на грудима својим
нијемо и тужно непрестано гледаш.

Јефимија, Јефимија, Јефимија,
сама си ти...

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ЈЕФИМИЈА
можете чути у понедељак, 21. маја
ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО
која се налази на I програму
Радио-Београда од 20.00 до 22.00!

ЗНАТЕ ЛИ КО ЈЕ ОВО?

ЛУТАЈУЋА СРЦА

Наш је одувек имао добре поп-групе. Први су крајем шездесетих година успели да скрену на себе пажњу "Далтони" а затим се појавио ансамбл "Vox" док данас велики број симпатизера има група "Викторија". Ипак, највише успеха и највећу популарност имају студенти, девојка и два момка, који практично немају никакву опрему сем гитаре. Реч је о ЛУТАЈУЋИМ СРЦИМА.

Прича изгледа овако: пре две године група ученика музичке школе оформила је вокално-инструментални ансамбл. Као и многи пре њих налазе на многе проблеме. Највећи је свакако био недостатак квалитетне опреме без које је тешко и замислити поп-групу. Свесни тога да тај основни проблем нису у стању да реше и да свирање на лошим инструментима и појачалима нема смисла, чланови новоформљене групе се разилазе. Из "праха" тог ансамбла рађају се крајем 1971. године ЛУТАЈУЋА СРЦА, трио у коме сви певају и свирају углавном акустичне инструменте. Одлучивши се за "фину" музику решили су се проблема око добрих и снажних појачала. Учинило им се да су композиције које пева-

ју добре и једну од њих шаљу на конкурс за фестивал "Омладина 72". Неколико месеци касније у финалу најпознатијег омладинског фестивала у нашој земљи дебитирају из Ниша тријумфују. Освајају прву награду публике и стручног жирија. Док су се награде делиле и славilo још једно успешно такмичење младих, члан групе, Споменка, онај дивни глас из песа-

ма "Још мало", "Путник" и "Јефимија" хитала је кући да би већ следећег јутра стала пред озбиљну комисију и полагала испит зрелости у средњој музичкој школи.

Тако су нишки студенти ушли у свет домаће забавне музике. После фестивала у Суботици низале су се ТВ емисије, фестивали и концерти. Плоча са композицијом "Још мало" дуго се налазила

на листи најпопуларнијих да би на крају прошле године у многим анкетама била изабрана за "песму године". ЛУТАЈУЋА СРЦА поново су у центру пажње. Песма о Јефимији налази се на свим топ-листама. Ипак, "Срца" се нису много изменила. За њих је музика и даље само интересантан а не и уносан хоби. Често кажу: "Ми смо аматери који постижу професионалне успехе". Живе и даље код родитеља који им позајмљују новац за гардеробу која је неопходна за наступе. Велика им је жеља да "када паре од плоча стигну" врате све дугове и купе квалитетно озвучење па крену на велику турнеју по Југославији.

ЛУТАЈУЋА СРЦА имају две поставе: "нормалну" коју знамо са фестивала и "проширену" која има пет чланова и која се појављује на концертима и снимањима.

ЧЛАНОВИ ГРУПЕ СУ: СПОМЕНКА БОКИЋ, вокални солиста, МИЛАН МИРКОВИЋ, гитара и вокални солиста, МИРОЉУБ ЈОВАНОВИЋ, гитара, чело и вокални солиста. У проширеном саставу се појављују: ВЕСНА КОЉЕВИЋ, клавир и РИСТА ТРАЈКОВИЋ, флаута.

ПЛОЧЕ: "Још мало", "Путник" и "Јефимија". Све плоче је издала продукција плоча РТБ.

МАРК БОЛАН, члан
састава Т. Rex

ВЕСЕЛЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ И СТАРИЈЕ

АКО СИ ДЕЧАК ИЛИ ДЕВОЈЧИЦА И АКО ЖЕЛИШ ДА СТВАРИ ОКО ТЕБЕ ИЗГЛЕДАЈУ ШАРЕНИЈЕ И ВЕСЕЛИЈЕ — ЕВО НЕКОЛИКО ИДЕЈА. АКО СИ СЕ, ПРЕ НАС, И ТИ НЕЧЕМ СЛИЧНОМ ДОСЕТИО ПИШИ НАМ И ОБЈАСНИ КАКО СИ ТО УЧИНИО. НАЈЛЕПШЕ И НАЈДУХОВИТИЈЕ ПРОНАЛАСКЕ ОБЈАВИЋЕМО У ЗАБАВНИКУ И НАГРАДИТИ

На пластичну школску торбу налепи мозаик од селотејпа у боји. Можеш исписати и своје иницијале

Направи рам за фотографију од картона у облику куће. Картон обоји или на њега залепи шарену хартију

На постоље од картона залепи чаше од папира. Тако ћеш добити оригиналне кутије за оловке, пера, гумице, које ће стајати на радном столу и увек ти бити при руци

Ако поцепаш дебеле чарапе, извези закрпу у облику срца, цвета, пужа

Направи луткицу од вунице, сашиј јој хаљиницу, па је зашиј као брош на џемпер или блузу. Била би главна цака када бисте сви у разреду направили исте луткице, па да то буде ваш заједнички знак

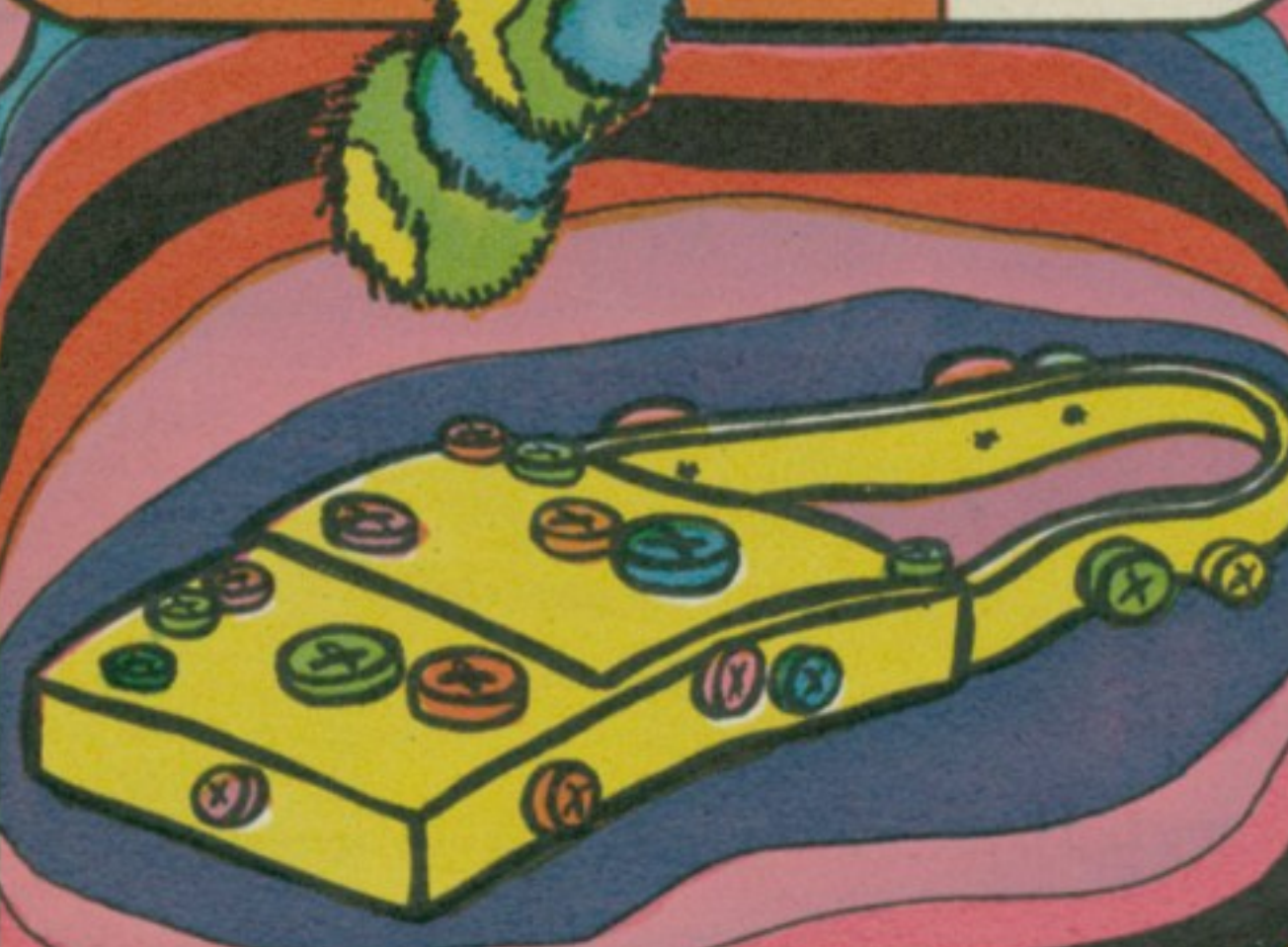

Украси коверте и залепи их на зид. У њима држи важна документа, распоред часова, план за сутрашњи дан

КАТИЋ

На улазним вратима, испод имена својих родитеља, стави и своју посетницу као што је ова на слици

Сашиј торбу од старе вреће, а по њој пришиј шарене дугмиће разних величина

Гаси Карузерс био је несумњиви геније. Још као сасвим млад посумњао је у супериорност људи над другим животињама. Чак је и тачно објаснио чиме се људи разликују од животиња: разлика међу њима састојала се у способности људи да своја знања чувају помоћу речи и да посредством речи своје знање преносе на потомство. Проблем који је у вези с тим мучио његов оштри ум састојао се у томе да се нађе систем комуникација у свему раван језику који би био погодан за све остале животиње вишег ступња. И Карузерс је годинама упорно ишао ка том свом циљу.

Не разговарај са животињама!

Гаси није подносио људе који су разговарали са животињама. Ако животиње имају способност да разумеју језик људи, говорио је, зар то не би постигле још пре више хиљада година? Такви разговори били су потпуно бесмислени. Били бисте последњи баблан ако бисте одлучили да свог пса или мачку научите енглеском језику. Оно што је за узајамно разумевање неопходно било је: схватити свет с тачке гледишта мачке или пса. Треба најпре проникнути у њихов систем а затим размишљати како њих посветити у систем људи.

Гаси није имао блиских пријатеља. Судећи по свему ја сам му био најближи мада смо се виђали отприлике једном у пола године. Кад год бих га срео на њему је увек било нешто освежавајуће ново. То је могла бити црна брада која се ширила као лепеза или коса потшишана кратко, као у јежа. Био је у стању да иде одевен као просјак као што је умео да са елеганцијом носи одело сашивено код најпомоднијег кројача. Али, увек је показивао толико поверења према мени да ми је причао о својим последњим експериментима. Сматрао сам их изузетним јер су превазилазили све о чему сам икад слушао или читао. На моја стална наговарања да треба да обелодани резултате тих опита обично је одговарао дугим, промуклим смехом. Сматрао сам да треба да их објави макар зато да би дошао до средстава за нове опите. Јер, признајем, никако ми није било јасно од чега живи.

Једном сам од њега добио писмо којим ме је позивао да дођем у суботу око четири сата на приложу адресу. Изненадио ме је не позив већ адреса коју ми је дао — кућа у околини Кројдона. Дотад ме је увек позивао у неку стару шупу у најзабитијем крају Хертфордшира. У мојој глави Гаси и отмени Кројдон никако нису ишли заједно. Толико сам био знатижељан да сам одложио све послове и у одређено време похитао тамо као на крилима.

Пажљива публика

Моја фантастична претпоставка да се Карузерс могао, као сви нормални људи, оженити и наћи неки обичан посао с радним временом од девет до пет, показала се потпуно неоснована.

— Улази — дочекао ме је кашљавим гласом.

— Како ти је пало на памет да се овде настаниш? — запитах га свлачећи капут. Уместо одговора он се промукло насмеја.

УЦЕНА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

— ТРОШИМО ОКО ТУЦЕ ТЕЛЕВИЗОРА НЕДЕЉНО И ЗАТО УВЕК ДРЖИМ ЈЕДАН У РЕЗЕРВИ — ОБЈАСНИО МИ ЈЕ ГАСИ КАД СЕ ИЗ СУСЕДНЕ СОБЕ ЗАЧУО ЗВЕКЕТ РАЗБИЈЕНОГ СТАКЛА.

ФРЕД ХОЈЛ

— Боље погледај тамо — одговори ми најзад.

Врата на која ми је показао била су затворена. Био сам потпуно уверен да ћу „тамо“ наћи животиње и нисам се преварио. Мада је у соби било тамно јер су застори били навучени, било је довољно и оно мало светлости да разазнам три бића

која су седела испред телевизора. Пажљиво су пратила друго полувреме неке фудбалске првенствене утакмице. Били су то један мачак с великом црвеноријом мрљом на глави, пудлица која ме је за тренутак погледала некако искоса и некаква чупава звер заваљена у великој фотељи. Чак ми се учинило

да је подигла шапу као да ме поздравља. Кад сам мало боље загледао схватио сам да је то мали мрки медвед.

Довољно сам дуго познавао Гасија, видео много његових опита, па сам знао да би сваки мој коментар био смешан и непотребан. Била су ми позната правила понашања: требало је да радим исто што и животиње. Пошто је и мене интересовао фудбал, сматрао сам за потпуно природно да седнем на под и гледам утакмицу у друштву тог необичног трија. Али, често бих уловио на себи медведов мудри, усредсређени поглед. Ускоро ми је постало јасно да животиње не интересује ток игре већ борба за лопту. Једном, када је лопта свом сибином ударила једног играча, пудлица је пригушено закевтала на што јој је медвед одговорио мумлањем.

Двадесет минута касније претражио ме је громки лавез пса мада се на игралишту није догодило ништа што би изазвало такву реакцију. Очигледно, пас је само хтео да привуче пажњу медведа који је био занет посматрањем. Кад је медвед упитно погледао пудлицу, ова му је показала часовник који је стајао неколико метара лево од телевизора. Медвед је устао и трапаво пошао према апарату и почео да окреће дугмад. Чуло се „клик“ и телевизор је, на моје чуђење, био пребачен на други канал. На другом програму управо је почињао бокс-меч.

Други ђројрам

Медвед се вратио наслоњачи и заваљено се оставивши шапе под главу. Један од боксера бесно је наваљивао. Потмули ударац и његов противник ударио је главом о стубић у углу ринга. Тада се из мачковог грла разлегао најстрашнији звук који сам икад чуо у животу. Затим се тај звук преобратио у снажно победоносно маукање.

Већ сам доста и видео и чуо. Гасија сам нашао како у другој соби припрема чај. На моја настојања да ми објасни шта то све значи, најпре ми је одговорио својим уобичајеним астматичним смехом. Најзад, уместо да ми одговори, поставио је он мени неколико питања.

— Потребан ми је твој савет правника. Има ли ишта незаконитог у томе што животиње гледају телевизију? Или што медвед мења канале?

— Како то може бити незаконито?

— Питам те то из одређеног разлога — одговори ми Гаси пружајући ми лист папира откуцан машином. Био је то програм телевизијских емисија за отприлике недељу дана. Ако су то биле емисије које су животиње гледале, онда је телевизор морао бити мање-више стално укључен. Емисије су биле све на исти калуп: спорт, вестерни, јефтине драме, филмови страве и ужаса.

— Њима се свиђа — рече ми Гаси као да ми објашњава — призор људи који се бију. То је, уосталом, општи укус публике. Можда мало оштрије изражен.

У заглављу листа приметио сам назив познате фирме која се бавила утврђивањем КП-а, односно коефицијента популарности разних емисија међу телевизијском публиком.

— Какве везе имају твоји опити са КП-ом?

— Па у томе и јесте ствар. Ова кућа једна је од оних малобројних које су укључене у систем свакодне-

дељне провере КП-а. Ето зашто сам те питао да ли је дозвољено да Бинго укључује и искључује телевизор.

— Хоћеш ли тиме да ми кажеш да кад твоје животиње гледају телевизију то региструју одређени апарати и да се на основу тога утврђује општи коефицијент популарности?

— Баш тако. И не само овде већ у још три куће које сам купио. У свакој од њих имам по једну екипу. Медведе је веома лако научити да рукују телевизором.

— Да ли ти је јасно каква би се прашина дигла да се то дозна?

— Више него јасно.

Скућо задовољсћу

Најзад сам схватио. Гаси није могао случајно да набаса на четири куће од којих је свака укључена у систем провере КП телевизијских емисија. Колико сам ја могао да оценим, у ономе што је радио није било ничег противзаконитог ако никога није угрожавао и за те своје опите није ништа тражио. Он као да је прочитао моје мисли јер ми тутну под нос неки папир. Био је то чек на педесет хиљада фунти стерлинга.

— Није наплаћен — прошишта. — Просто ми је пао с неба. Претпостављам да је од неке фирме која рекламира спортске утакмице. Мити за ћутање. Питање је само да не упаднем у неприлике ако чек наплатим?

Пре но што сам успео да формулишем одговор на то питање, зачуо се звекот разбијеног стакла.

— Још један — промрмља Гаси.

— Нисам успео да научим Бинга да користи хоризонталне и вертикалне регулаторе. И ако се због тих сметњи емисија прекине макар и за тренутак, он свом снагом распали по телевизору. Од тога се обично распрсну лампе.

— Прилично скупо задовољство — приметих.

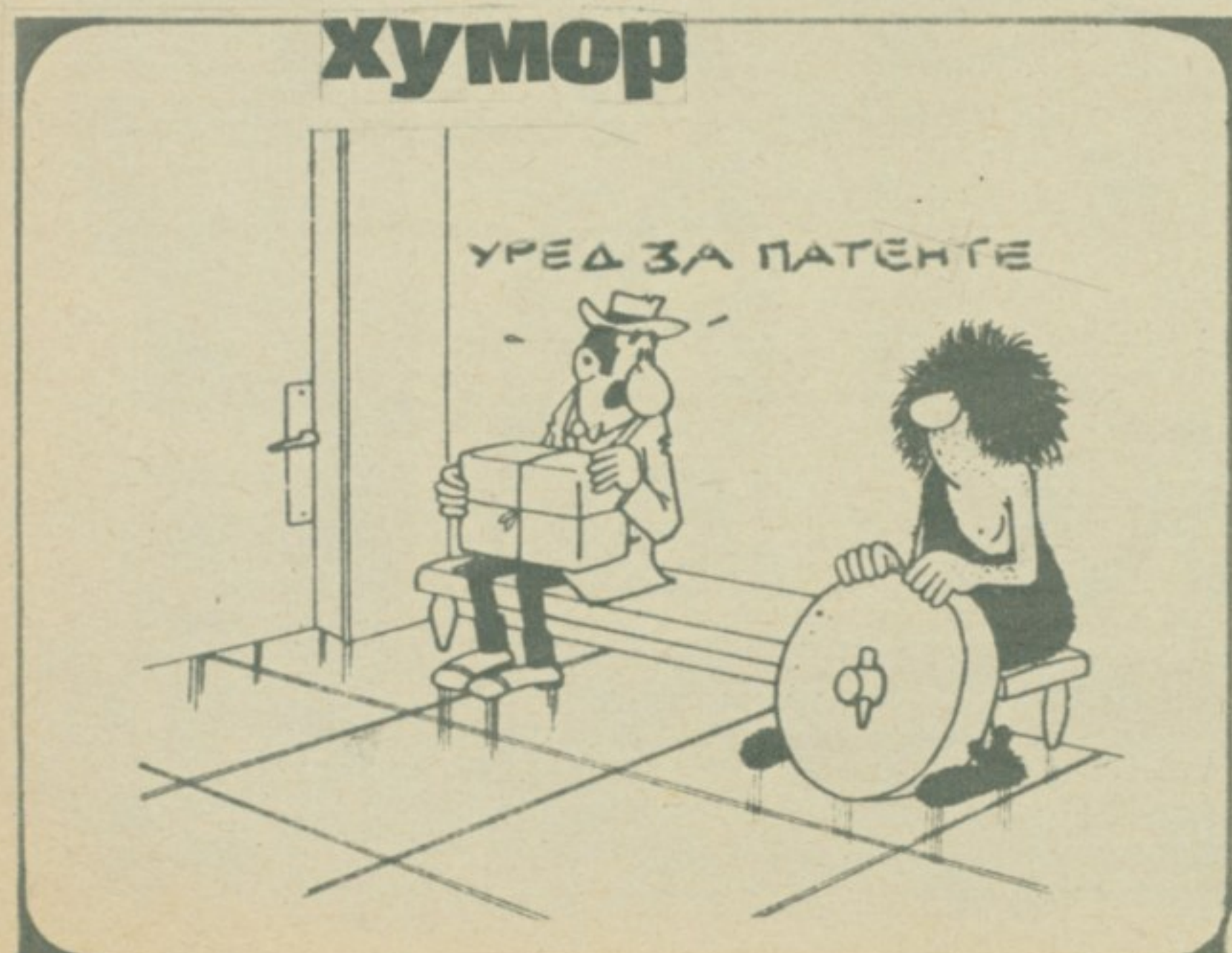
— Па, трошимо од прилике једно туце телевизора недељно. Увек држим један у резерви. Буди добар, помози ми да га донесем. Ако будемо оклевали могу постати веома раздражени.

Извукли смо из ормана потпуно нов телевизор и заједно га унели у собу која је служила као телевизијска сала.

Улазећи, чуо сам незапамћену галаму која се састојала од псећег лавежа, стравичног мумлања медведа и продорног маукања рићег мачка. То су галамиле животиње које су неочекивано лишили њихове интелектуалне хране.

хумор

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
КОМПЛЕТАН СТРИП
ДЕЛТА 99:
„ОПАСНОСТ НА
СТАДИОНУ“

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ

ПОЗНАЈЕШ ЛИ ОВЕ ИГРЕ?

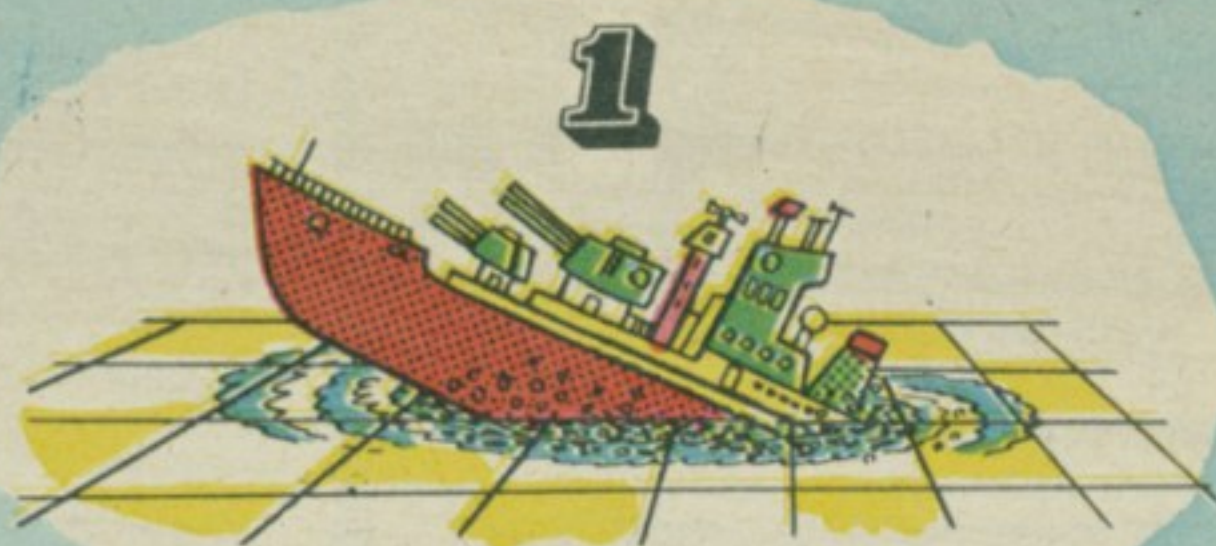
На нашем цртежу приказано је пет познатих дечијих игара. Твој задатак је да погодиш о којим је играма реч и да њихова имена наведеш на дописници. На пример: игра под бројем 1 је ??? Тако уради и са остале четири игре. Дописницу с одговорима, налепљеним купоном и својом читко исписаном адресом пошаљи ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд п. факс 124 до 25. маја ове године.

Међу читаоцима који буду тачно одговорили на свих пет питања извући ће се добитници награда.

I НАГРАДА: САБРАНА ДЕЛА АЛЕКСАНДРА СЕРГЕЈЕВИЧА ПУШКИНА (у 8 књига).

II НАГРАДА: САБРАНА ДЕЛА ЈОВАНА ДУЧИЋА (у 6 књига).

III НАГРАДА: 15 КЛАСИЧНИХ И САВРЕМЕНИХ ДЕЛА НАШЕ И СВЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ.

Ја, санипласт, помажем и награђујем!

Величине сам **7,5x1,8** сантиметара. Имам пластифицирану основу и стајем у сваки џеп. Наћи ћете ме у апотекама и робним кућама широм наше земље.

Можете ме квасити јер сам непромочив и брзо

употребити јер ме пакују у кесице у количини од 10 комада. Ставите ме на рану и она ће брзо зацелити.

Потражите ме, помоћи ћу вам!
Пошаљите купон, наградићу вас!

Saniplast

ПИТАЊЕ БРОЈ 4:

КАД СЕ УПОТРЕБЉАВА САНИПЛАСТ?

ОДГОВОР: _____

(име и презиме)

(поштански број и место)

(улица и број)

НАГРАДЕ

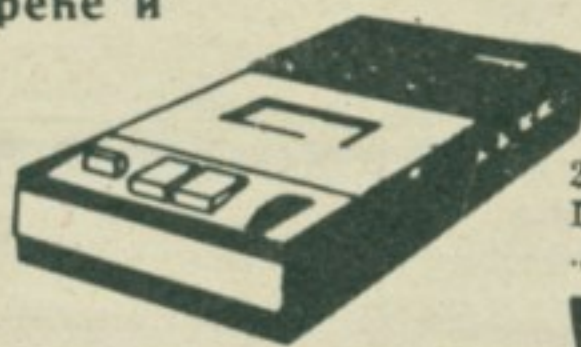
(за одговор на треће и четврто питање)

РУЧНИ САТ

ПОНИ БИЦИКЛ

ПОРТАБЛ МАГНЕТОФОН

20 КОМПЛЕТА ПРОИЗВОДА „САНИТЕКСА“

Купон са питањем број 3 који је објављен у Политикином забавнику 5. V и купон са питањем број 4, попуни, изрежи и пошаљи на адресу: ТВОРНИЦА САНИТЕТСКОГ МАТЕРИЈАЛА „САНИТЕКС“, 77230 ВЕЛИКА КЛАДУША, са назнаком „ЗА САНИПЛАСТ“, најкасније до 25. маја ове године. Међу читаоцима који буду тачно одговорили на треће и четврто питање извући ће се добитници награда.

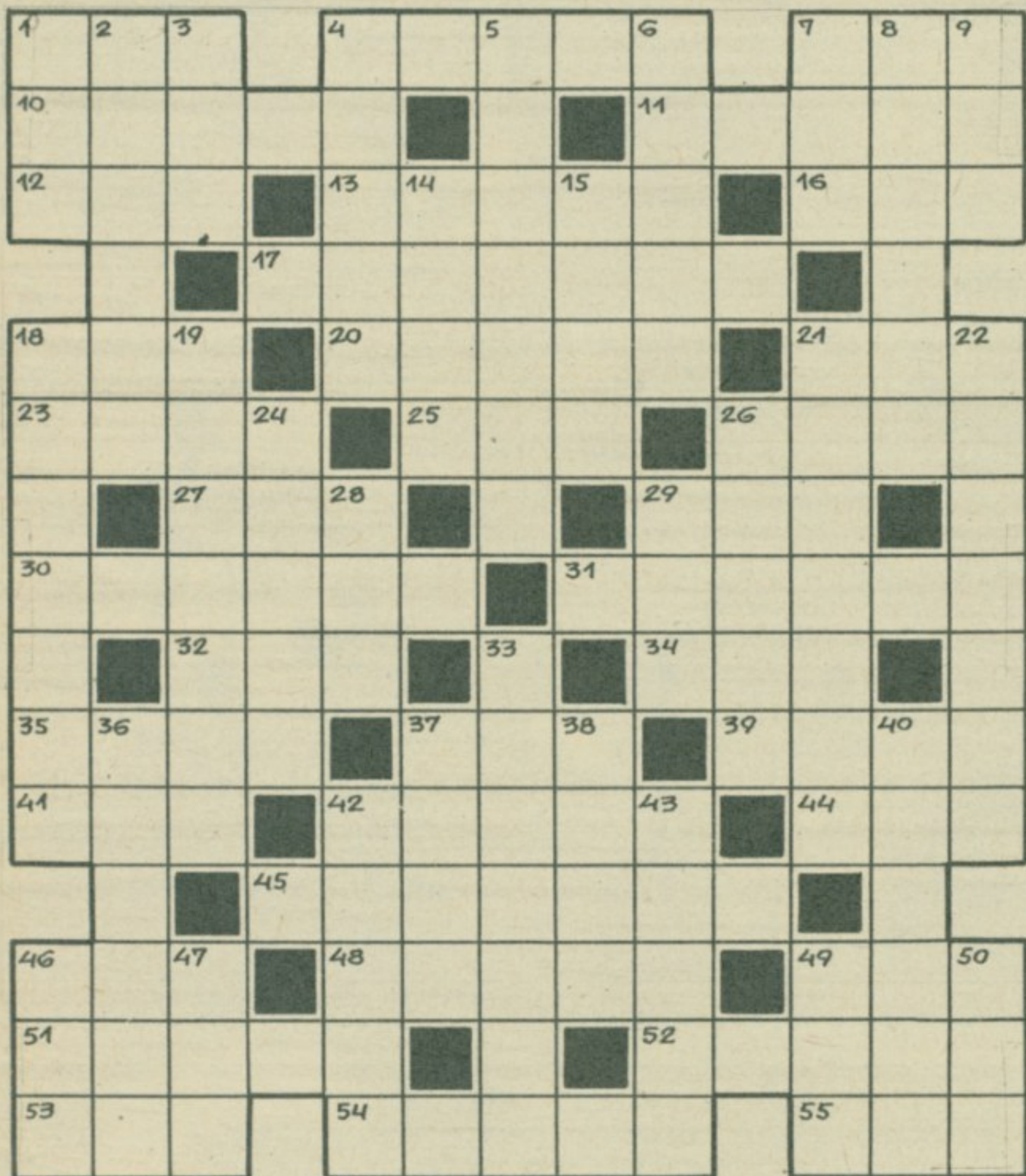
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) поен, 4) белешка, 7) острво на Јадрану, 10) одвођење, отицање, 11) птица селица, 12) папагај, 13) музички копад, 16) фудбалски израз, 17) племенит метал, 18) данце, 20) мирис, 21) део течности, 23) водена животиња, 25) лука у Израелу, 26) климатско лечилиште, 27) припадник једног словенског народа, 29) два комада, 30) опна, овојница, 31) предња страна зграде, 32) неупотребљаван, 34) јужноафричка антилопа, 35) лако испарљива течност, 37) птица певачица, 39) енглески филмски глумац (Гинис), 41) део луке за укрцај и искрцај робе, 42) северни јелен, 44) отац (слов.), 45) искрцај робе, 46) артиљеријско оруђе, 48) планинска област у Алпима, 49) аждаја, 51) хемијски елемент сиве боје, 52) великог раста, 53) посао, 54) разред, 55) скраћеница за: тринитротолуол.

УСПРАВНО:

1) змијски цар, 2) одроњавање већих блокова стена, 3) прост број, 4) чинија, чанак, 5) река која се улива у другу реку, 6) врста атмосферског талог, 7) мушко име, 8) стадијум, 9) лопов, 14) планина у Србији, 15) аутор романа „Три мускетара“, 18) алеја, 19) благо нагнута страна брда, падина, 21) стражарска кула на граници, 22) провинцијски градић, 24) творац, 26) прича у којој животиње говоре, 28) целокупан, 29) острво на Јадрану, 33) процесија, пратња, 36) врста дрвета, 37) лако ломљиви, 38) мушко име, 40) основна мера, прамера, 42) страна света, 43) почасна паљба, плотун, 46) обор, 47) патос, 49) немачки филозоф (Георг), 50. спис.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) пилот, 6) бакар, у, 11) соба, 12) анас, п, 14) четкар, 16) листер, 18) Емо, 19) ланац, 21) ата, 22) нов, 23) анода, 24) тим, 25) инат, 27) Ава, 28) Лица, 29) карат, и, 31) конач, 32) брвнара, 33) Судан, а, 36) врста, 40) трик, 41) Крк, 43) атар, 44) Рон, 45) кокос, 47) Ена, 48) Рита, 49) орада, 50) пар, 51) намера, 53) еурека, а, 55) Иран, 56) Книн, т, 57) стока, 58) сатић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тромесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 36 — \$ 12 — Ff 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански фох 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1 тел. 22-711.

На основу мишљења републичког секретаријата за културу СРС Број 413-29/73-02 од 22. I 1973 године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ТОКИ-ВОКИ

Драги Забавнице,
већ дуже време по нашим градовима тражим примопредајник, такозвани токи-воки, али без успеха. Зато се обраћам вама да објавите где може да се набави токи-воки и по којој цени.

Павле Пејчев,
Тимочке буне 71,
Зајечар

Токи-воки примопредајници могу се купити у продавницама предузећа „Електротехна“, у улицама Кнез Михаиловој 24, Бориса Кидрича 56 и Робној кући у Карађорђевој 71 у Београду. Има их „SANIO — LL“ домета 24 километра, са 9 уграђених транзистора. Раде помоћу 8 батерија од 1,5 волте. Продаје се само пар. Цена је 480.000 старих динара. Обратите се на адресу продавница.

ПРВА ИЗЛОЖБА

Драги Забавнице,
мене и моје другарице интересује да ли ти знаш када је и где одржана прва изложба на свету?

Твоје верне читатељке
Милена, Драгана и Вера
из Шапца

Сматра се да је прва изложба одржана 144. године пре наше ере у

богато украшеним оделима носили шест стотина слонових зуба, велике вазе са златним прахом извађеним из златоносних река. Поред тога, на изложби је било и доста животиња доведених из разних крајева света: паса који живе само у Индији, папагаја и ретких птица из разних крајева Азије, чувених оваца из Арабије. Највеће изненађење на изложби изазвала је појава огромне лутке која се кретала помоћу једног механизма.

Будите детектив...

решење загонетке: САСТАНАК НА ПЛАЖИ

Кривац је риђокоси морнар Вергут. Он је украо Фредов нож и отишао на састанак са Свеном али не по подне, као што је изјавио, већ увече у 22 часа. Одала га је једна лаж: немогуће да му је Свен заказао састанак у 4 часа по подне на истом месту на плажи, јер ако је у 22 часа била осека у 4 часа је била плима и место је било поплављено.

ЦЕЛА
МАТУРА
У ЈЕДНОЈ
КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити доузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

